

Zoektocht Gouden draad door de Bijbel

De lijn van het heil in de Bijbel

'Het opengaan van Uw woorden geeft licht'

Psalm 119:130

Pier M. Meindersma

Iets herzien voor de website: NOVI SAD (Servië), zomer 2025.

(oorspronkelijke versie: HARLINGEN, zomer 2011)

Inhoud

Titelblad en inhoudsopgave

Woord vooraf

Inleidende studie

1. Gods plan m.b.t. de geschiedenis
2. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – A
3. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – B
4. Christus de (Be)Middelaar (Mediator)
5. De lijn van het heil in het Nieuwe Testament – A
6. De lijn van het heil in het Nieuwe Testament – B
7. Onze reactie op boodschap Gouden draad-studies
8. Oud-testamentische voorschriften en toepassing nu
9. De lijn van het heil in Genesis (eerste aanvulling)
10. Loflied op de heerlijkheid van Sion – Psalm 87 (2e aanvulling)
11. Teken van Gods Koninkrijk vanuit Lukas 17:11-19 (3e aanvulling)

Studie - Zoektocht Gouden draad door de Bijbel

Woord vooraf

Met de voor je (u) liggende Bijbelstudiestof is een al jaren bij mij levende (soms sluimerende) wens in vervulling gegaan zo'n studie te mogen voorbereiden. Vooral dankbaar ben ik voor de bouwstoffen die ik vond in de *ESV-Study Bible* (zie [Inleiding](#)).

Eén van onze kinderen heeft 'in mij gewekt' de studie iets te herzien voor onze website.

Het is indrukwekkend Gods reddingsplan te bestuderen dat Hij stap voor stap in de Bijbel, Zijn eigen openbaring, voor ons onthult:

de gouden draad in de Bijbel.

Ja, vooral daarin zien we het hart van God en het Evangelie kloppen, Die in Zijn liefde Zijn Zoon heeft gegeven 'tot een losprijs voor velen', [Matth. \(Mt.\) 20:28](#).

'In Hem hebben wij (dit is iedere gelovige) [de verlossing, door Zijn bloed](#) (dit is Jezus' offerdood aan het kruis) [namelijk de vergeving van de overtredingen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade](#)', Efeze 1:7.

Laten we dus met Psalm 145 spreken:

'[De HEERE is groot en zeer te prijzen, Zijn grootheid is niet te doorgronden](#)', vers 3.

En: [Ik zal spreken van de heerlijke glorie van Uw majesteit, en van Uw wonderlijke daden](#), vers 5.

Dat dat in enige mate in onderstaand studiemateriaal mag plaatsvinden. De Heere zegene de studieserie!

Pier M. Meindertsma

← Titel en inhoud

→ Inleidende studie

Studie - Zoektocht Gouden draad door de Bijbel

Inleidende studie

(zie ook [Woord vooraf](#))

In deze Inleidende studie komen twee dingen aan de orde:

- ♦ als eerste wat de bedoeling van de studie-serie is met er aangekoppeld de indeling van de stof in tien keer een studieonderdeel,
- ♦ als tweede dat we er (opnieuw) van doordrongen worden wat we met de Bijbel voor schat in handen hebben.

I. Bedoeling van de studies

1. Bedoeling van de Bijbelstudie-reeks is het ontdekken van de rode, beter: de gouden draad, of verbindende draad in de Bijbel, wat alles met de Heere Jezus en de heilsgeschiedenis (geschiedenis van de redding) te maken heeft.
2. De Bijbelstudieserie zou je vooral een vrije weergave of verwerking kunnen noemen van de stof hierover uit de *ESV-Study Bible* [\[1\]](#), Wheaton, Illinois, U.S.A., 2008 (namelijk pag. 23 e.v. en 1803 e.v. *). Tenminste vooral studie 1 t/m 7 van de studieserie.
3. De studies kunnen door jou (u) persoonlijk of in groepsverband worden gedaan. Het zijn inderdaad: studies: voor je ligt dus geen leesboek, maar een werkboek; zelf Bijbelplaatsen opzoeken en onder Gods genade op je in laten werken.

4. Indeling studies:

Titelblad en inhoudsopgave

Woord vooraf

Inleidende studie

1. Gods plan m.b.t. de geschiedenis
2. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – A
3. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – B
4. Christus de (Be)Middelaar (Mediator)
5. De lijn van het heil in het Nieuwe Testament – A
6. De lijn van het heil in het Nieuwe Testament – B
7. Onze reactie op boodschap Gouden draad-studies
8. Oud-testamentische voorschriften en toepassing nu
9. De lijn van het heil in Genesis (eerste aanvulling)
10. Loflied op de heerlijkheid van Sion – Psalm 87 (2e aanvulling)
11. Teken van Gods Koninkrijk vanuit Lukas 17:11-19 (3e aanvulling)

5. Omdat het Oude Testament (OT), het eerste deel van de Bijbel – in vergelijking met het Nieuwe Testament, het tweede deel van de Bijbel (NT) – bij het Bijbellezende vaak (de meeste) problemen oplevert, is er een losse bijlage op de website beschikbaar: Overview (overzicht) Bijbelboeken van het Oude Testament waaronder het aanstippen van één en ander dat op de **gouden heilsdraad** betrekking heeft (afgerond: Harlingen, najaar 2012).

Ook voorbereid een tweede losse bijlage: Overview Bijbelboeken van het Nieuwe Testament (afgerond: Harlingen, januari 2015).

6. Ten overvloede: voor het Oude Testament, als eerste deel van de Bijbel, wordt vaak de afkorting O.T., of kortweg OT, gebruikt; voor het Nieuwe Testament, als tweede deel van de Bijbel, de afkorting N.T. of NT.
7. Aan te bevelen Bijbelvertaling: Statenvertaling of Herziene Statenvertaling.

En, tip, het is altijd goed bij de in de studie-serie genoemde Schriftplaatsen de 'Kanttekeningen bij de Statenvertaling' te gebruiken ter toelichting. Gebruik hierbij bij voorkeur: Statenvertaling met kanttekeningen in de editie van de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) – ook online ([Statenvertaling.nl](https://www.statenvertaling.nl)) te raadplegen. Lees (als je tijd hebt) alvast het artikel over deze 'Kanttekeningen' op de website: '[Kanttekeningen bij de Bijbel](#)'.

II. Bestuderen Fundamenten van het Christelijk geloof over de Bijbel

1. Voordat we op 'ontdekkingsreis' gaan naar de gouden draad in de Bijbel, moeten we wel weten wat we nu eigenlijk aan de Bijbel in handen hebben. Lees maar alvast [2Tim. 3:15-17](#).
2. Daarom is het ten eerste aan te raden nu eerst tijd in te ruimen om het eerste hoofdstuk uit [Fundamenten van het Christelijk geloof: 'De Bijbel'](#) (wellicht opnieuw) te bestuderen, waar het behandeld wordt. Sterker: vanwege het uiterst belang, zou dat eigenlijk het leeuwendeel van deze 'Inleidende studie' moeten zijn.
3. Daarna kan dan vanaf het volgende hoofdstuk het eigenlijke onderwerp van de studie-serie aan de orde komen:

de zoektocht naar de gouden draad in de Bijbel.

^{*}) Het gedeelte van pagina 1803 e.v. uit de *ESV-Study Bible* wordt door betreffende schrijver, Thomas R. Schreiner, genoemd: 'Theology of the New Testament'. In het gedeelte van pag. 23 e.v. wordt die term door schrijver, Vern S. Poythress, vermeden. Beide artikelen behandelen eigenlijk de heilsgeschiedenis.

Met genoemde term ben ik niet echt gelukkig, terwijl ik ook wel weet dat die in deze Studie Bijbel 'goed wordt bedoeld', want een Bijbel-trouwe Studiebijbel.

Namelijk: De Bijbel is geen Boek ten aanzien van theologie. OT en NT en alle Bijbelboeken die ze bevatten zijn geen (afzonderlijke) theologische werken die door bepaalde theologen ook nog tegen elkaar uitgespeeld (kunnen) worden, als er geen geloof in (de eenheid van) de Schriften is. Men ziet de schrijvers als 'losse' theologen met verschillende visies en ervaringen die elkaar kunnen tegenspreken...

Nee, de Bijbel, in Zijn geheel en in Zijn delen, bedrijft geen theologie, maar is het ene samenhangende Woord van de enig-ware God Die Zichzelf aan ons openbaart (wat een wonder van genade is dat!). Het zijn wij die theologie beoefenen, dit is biddende om de leiding van de Heilige Geest op een rijtje zetten (niet meer en niet minder) vanuit de Bijbel de zaken over God en Zijn grote daden, in het bijzonder in Zijn Zoon Jezus Christus.

← Woord vooraf

→ 1. Gods plan m.b.t. de geschiedenis

1. Gods plan met betrekking tot de geschiedenis

Inleiding

1. Vanaf deze studie komen we aan bij ons eigenlijke onderwerp: zoektocht naar de gouden draad in de Bijbel.
2. Deze keer komt aan de orde: Gods plan met betrekking tot de geschiedenis.

I. Verbindende Auteur

1. De gebeurtenissen in de Bijbel spelen zich af in een tijdsperiode die duizenden jaren omspannt in verschillende culturele settingen – hoe zit het met de verbindende draad?
2. De verbindende draad in de Bijbel heeft met name te maken met zijn **Goddelijk auteurschap**. De Bijbel, in zijn Bijbelboeken-afzonderlijk en in zijn Bijbel-als-geheel, is het ene Woord van de ene levende God: Vader, Zoon en Heilige Geest. Dus de Bijbel is een eenheid en de zaken ('zaken' klinkt wat zakelijk, het geheel en de delen zijn echter doorgloed van Goddelijk leven) en gebeurtenissen die zijn opgetekend, zijn daar omdat God dat wilde. Hij had en heeft daarmee ons en onze heils-instructie op het oog.
3. Immers in 2Tim. 3 zagen we in de Inleidende studie al: [2Tim. 3:15-17](#).

Zie daarom ook [2Tim. 4:2](#) (en lees de Kanttekeningen bij de Statenbijbel erbij, als je die hebt).

En Rom. 15:4 zegt: 'Want alles wat eertijds geschreven is, is tot onze onderwijzing eerder geschreven, opdat wij in de *weg van* volharding en vertroosting door de Schriften de hoop zouden behouden.'

II. Verbindend plan

1. Oké. We gaan een stap verder. De Bijbel maakt namelijk ook duidelijk dat God een verbindend **plan** met alles heeft.

Wat Gods uiteindelijk doel is, lezen we in Efeze 1:
[Ef. 1:\(9\),10,\(11\),12](#): (Zijn wil [plan]) om in de bedeling (oikonomia: regeling) van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is. (...) tot lof van Zijn heerlijkheid.
Op opruiing van de duivel is alles 'door elkaar gegooid' (duivel: diabolos), maar dat is dus niet het einde van het verhaal (vergelijk [Rom. 8:18-25](#)). God is in control!
2. God had Zijn plan al vanaf het begin: [Jes. 46:9-10](#).
3. Als dan, zoals de Bijbel het noemt, 'de volheid van de tijden' gekomen is, dit is de geschikte tijd in Gods plan, lezen we: [Gal. 4:4,5](#).

Het werk van de Heere Christus op aarde, in het bijzonder Zijn verlossingswerk op Golgotha (vergelijk [1Kor. 2:2](#)), is de kern van Gods plan en van de geschiedenis. Het is het grote kantelpunt (turning point) waarop God de eigenlijke redding realiseert, waar de geschiedenis heel het OT door naar toe beweegt. Het huidige tijdperk kijkt op zijn beurt terug op Jezus' volbrachte werk, maar kijkt ook naar voren, namelijk naar de afronding of voleinding van Zijn werk bij Jezus' terugkomst en er 'nieuwe hemelen en een nieuwe aarde' zullen verschijnen 'waarop gerechtigheid zal zijn' ([2Ptr. 3:13](#); vergelijk Openbaring 21:1 – 22:5).

4. De eenheid van Gods plan maakt het mogelijk voor God om **beloften** en **voorzeggingen** op eerdere tijdstippen in te voegen/op te nemen, om dan voor de vervulling daarvan te komen op latere tijdstippen.

Gods beloften komen tot ons:

- soms in **expliciete** vorm, zoals toen God de komst van de Messias (de Christus), de grote Redder Die Israël verwachtte ([Jes. 9:5-6](#)), belooft;
- soms in **symbolische** vorm, zoals toen God de opdracht gaf dierlijke offers te brengen als een symbool voor de vergeving van zonden (Leviticus 4). In zichzelf waren de dierenoffers niet in staat permanent zonden te verzoenen (Hbr. 10:1-18); Ze wijzen naar voren naar Christus Die het definitieve en complete (volmaakte) offer voor de zonden is.

III. Christus in het Oude Testament

1. Omdat Gods plan op Christus en Zijn heerlijkheid focust ([Ef. 1:10](#)), is het vanzelfsprekend dat de beloften van God en de symbolen in het OT vooruit wijzen naar Hem toe: [2Kor. 1:20](#) (Hem: Christus).
2. Na Jezus' opstanding vindt Hij het nodig hen vooral te wijzen op: [Lk. 24:25-27](#) en [Lk. 24:44-48](#).

N.B. Er staat dat Jezus hun verstand opent, zodat ze de **Schriften** verstaan, vers 45, in verband met wat erover Hem en Zijn heilswerk in is geschreven. Dat wil zeggen: niet slechts enkele teksten in enkele boeken met voorzeggingsen over Hem, maar 'de Schriften' (Gr.: tas grafas). Met andere woorden het hele OT door is Gods reddingsplan waarin Zijn Messias-zoon centraal staat te vinden, het OT omvattende al de drie hoofdafdelingen, vers 44:

1. De historische boeken (Genesis – Esther, 17 boeken)
 2. De dichterlijke boeken (Job – Hooglied en Klaagliederen, 6 boeken)
 3. De profetische boeken, 4 'grote' en 12 'kleine' profeten – 'grote' en 'kleine' naar de omvang van de boeken – (Jesaja – Maleachi, 16 boeken).
Vergelijk [Joh. 5:39](#).
3. Dus het OT van a tot z wijst vooruit naar Jezus Christus en Zijn daadwerkelijk volbrachte redding die 'eens (en) voor altijd' ([Rom. 6:10](#); [Hbr. 7:27](#); [9:12](#); [10:10](#)) plaats vond in Zijn leven, dood, opstanding en hemelvaart. Je kunt het ook zó zeggen: het OT is de voorbereidende (anticiperende) weg tot Christus' daadwerkelijke verlossingswerk.

← 1. Inleidende studie

→ 2. Hoe het OT naar Christus wijst – A

2. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – A

Inleiding

1. Hoe kijkt het OT vooruit naar de Heere Jezus Christus?
Op verschillende manieren. Daar willen we de twee komende keren bij stil staan.
2. Als eerste wijst het naar voren naar Christus op een directe manier, namelijk door Gods beloften.

I. Gods beloften

1. Als we praten over Gods beloften die naar de Heere Christus, de Messias-Redder wijzen, bedoelen we heilsbeloften (beloften van redding):
 - God geeft enkele specifieke beloften in het OT die verband houden met het komen van de Christus in de lijn van David. Door de profeet Micha belooft God:
[Mich. 5:1](#) (Bethlehem: de stad van David).
 - In het NT zien we dit treffend vervuld in [Mt. 2:1-12](#).
 - Vaak geeft God meer algemene beloften met betrekking tot een komende dag van redding, zonder al te veel details. Bijvoorbeeld door Jesaja: [Jes. 25:6-9](#); [60:1-7](#).
 - Of we lezen van beloften ten aanzien van Gods commitment (verbintenis; toewijding) met betrekking tot Zijn volk. Hij belooft om hun God te zijn: [Gen. 17:7](#).

Een gebruikelijk refrein is: 'Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn'

(vergelijk [Jer. 31:33](#);

[Hos. 2:22](#);

[Zach. 8:8](#); [13:9](#);

[Ef. 2:11-22](#);

[Hbr. 8:10](#);

[1Ptr. 2:10](#)).

Variaties op dit brede thema kunnen zich soms (meer) toespitsen op het volk en wat zij zullen zijn, dan weer op God en wat Hij zal doen.

Gods belofte om 'hun God te zijn' is Zijn echt allesomvattende commitment om met Zijn volk te zijn, voor hen te zorgen, ze te trainen, hen te beschermen, te voorzien in hun noden en om een persoonlijke relatie met hen te hebben. Alles verbonden met de uiteindelijke redding die God in Christus uitwerkt.

2. Het breidt zich uit over alle beloften van het OT. 'Immers', zegt 2Kor. 1:20: 'Immers, zovele beloften van God als er zijn, die zijn in Hem ja en in Hem amen, tot verheerlijking van God door ons.'
3. God geeft soms tijdelijke zegeningen, hier en nu. Deze zegeningen zijn een voorsmaak van de heerlijke, eeuwige zegeningen die door Christus komen: [Ef. 1:3](#).
4. Over Gods heilsbeloften gesproken, ze hebben alles te maken met Gods Naam: Jahwe, Ik ben (Ik zal zijn), Die zijn ultieme vervulling krijgt in de typerende Namen van Zijn Christus-zoon:
 - Jezus – dit is 'Jahwe redt' – zie nadere uitleg hieronder in genoemd gedeelte uit Mattheüs 1
 - en er mee verbonden: Immanuël – dit is 'God met ons': [Mt. 1:21-23](#).

II. Waarschuwingen en vloeken

1. Gods relatie met mensen omvat/bevat niet alleen zegeningen, maar ook waarschuwingen en vloeken (anti-heilsbeloften). Deze passen bij Gods rechtvaardige reactie op zonde. Ze lopen vooruit op en wijzen vooruit op de Heere Christus op twee verschillende manieren:
 - Christus is het Lam van God dat de zonde draagt, [Joh. 1:29](#); [1Ptr. 2:24](#). Het dertiende vers van Galaten 3 zegt: [Gal. 3:13](#) ([2Kor. 5:21](#)):
De Heere Christus zonder zonde zijnde, werd zonde voor ons en droeg de vloek van God aan het kruis. Elk geval van Gods toorn tegen zonde en Zijn straffen ervan, wijzen vooruit naar de toorn die over Christus aan het kruis werd uitgegoten.
 - Bij Zijn tweede komst voert Christus oorlog tegen zonde en verdelgt die. De tweede komst en de voleinding zijn de tijd wanneer het eindoordeel tegen zonde wordt uitgevoerd. Alle eerdere oordelen tegen zonde lopen vooruit op dit eindoordeel. Tijdens Zijn leven op aarde loopt Christus vooruit op dit eindoordeel als Hij demonen uitwerpt en de zonden van de religieuze leiders afkeurt.

III. Verbondstructuur

1. Aansluitend bij de vorige twee punten: Gods beloften in het OT komen in de omlijsting niet alleen van Gods verbintenis (commitment) tot Zijn volk, maar ook van de verbintenis van het volk tot God. Noach, Abra(ha)m etc. worden opgeroepen te reageren niet alleen met geloof en vertrouwen in Gods beloften, maar met levens die beginnen vrucht te dragen vanuit hun band (vriendschap) met God.

De relatie van God met Zijn volk wordt vormgegeven in een verbond-structuur. In het OT in de OT-vorm met zijn verschillende verbondsvernieuwingen. Vandaar dat we spreken van het Oude testament of het Oude verbond. Het woord 'testament' legt meer de nadruk op God die met de inzetting en vormgeving komt.

2. Het is God Die een verbond met mensen sluit. Hij is de Initiatiefnemer en de Vormgever. Een verbond tussen twee mensen is een onderlinge verbintenis die hen verplicht trouw met elkaar om te gaan. Voorbeeld Jakob en Laban: [Gen. 31:44](#).

Als God echter een verbond met mensen sluit, is ook Hij het Die in Zijn soevereiniteit de onderlinge verplichtingen (obligations) bepaalt:

- van Zijn kant de toewijdende verplichting: 'Ik zal hun God zijn',
- van onze kant de toewijdende verplichting: 'zij zullen Mijn volk zijn'.

3. Eigenlijk is deze verbondstructuur er vanaf het begin van de schepping al geweest. Dus vóór de zondeval al. We lezen immers in Hosea 6: [Hos. 6:7](#).

'Als Adam', en later in zijn voetsporen Israël, 'het verbond overtreden': er is dus een verbond geweest – en in de kontekst zien we iets van de inhoud van het verbond.

(De NBV vertaalt Hosea 6:7 heel vrij en onwaarschijnlijk; in een noot wordt de andere 'mogelijke' vertaling gegeven. Zie ook *ESV Study Bible* op dit vers, pagina 1631).

4. Wanneer God Abram, vanaf Genesis 17 krijgt hij de een nieuwe naam: Abraham, roept zegt Hij: [Gen. 12:1,2](#); [Gen. 17:1,2,7](#) (vergelijk [Hnd. 2:38,39](#)).

We zien de door God gestelde wederzijdse verplichtingen:

- van de kant van Abraham (de kant van de mens),
- van Zijn kant (de kant van God).

5. De verplichtingen van het verbond van de kant van God wijzen vooruit naar de Heere Jezus Christus op de volgende manier:

- de beloften en zegeningen wijzen naar Christus Die de vervulling van de beloften is en de bron van definitieve zegeningen,

→ de vloeken, dit is de anti-zegeningen (in verband met het niet houden van het verbond, namelijk ook Abraham is niet onberispelijk) wijzen naar Christus zowel in Zijn dragen van de vloek als in Zijn uitvoering van oordeel en vloek over de zonde in het bijzonder bij Zijn tweede komst.

6. Ook de verplichtingen van het verbond van de kant van de mens wijzen heen naar de Heere Christus, namelijk als volgt:

→ Christus is het Die de verplichtingen van het verbond door Zijn volmaakte gehoorzaamheid aan God vervult:

[Mt. 5:17](#);
[2Kor. 5:21](#)begin;
[Gal. 4:4](#);
[Hbr. 7:26](#)).

→ Ook is Christus aan God volledig gehoorzaam in Zijn verzoenend werk, namelijk als het gaat om de toorn van God tegenover de zonde en de ermee verbonden scheiding tussen God en mens: Hij verzoent ons met God:

[Mt. 26:39,42,44](#) [Fil. 2:8](#);
[\(Rom. 3:25a](#);
[Ef. 1:7](#);
[Rom. 5:6-11](#);
[2Kor. 5:18-21\)](#).

7. Hij verkrijgt de beloning voor Zijn gehoorzaamheid in Zijn opstanding en opvaren ten hemel:
[Fil. 2:9](#).

8. Christus brengt dus een innige band met God, ja het voorrecht kinderen van God te worden ([Rom. 8:14-17](#)).

Op deze verbondenheid wordt door de OT-verbondstructuur geanticipeerd, vooruitgelopen. In Jesaja verklaart God zelfs dat Zijn Knecht, de Messias, Zelf het verbond zal zijn voor het volk: [Jes. 42:6](#); [49:8](#) (vergelijk [Joh. 14:6](#)).

9. Gegrond niet in dierenoffers, maar in het eigen offer van Jezus Christus Zelf:

[Mt. 26:28](#) (vergelijk [Ex. 24:8](#))
[1Kor. 11:25](#).

'k Kwam erachter dat een nieuwe editie van de HSV heeft: 'Nieuwe testament' als in de Statenvertaling in plaats van: 'Nieuwe verbond'. 't Griekse woord diathèkè betekent beide: verbond en testament. De vertaling 'testament', geeft een noot in de HSV mooi aan, laat het accent wat meer vallen op het in oorsprong eenzijdige karakter van Gods verordening (zie boven).

Het Nieuwe verbond dat tevens gepaard gaat met de gave van de Heilige Geest:

[Hnd. 1:8](#); [2:38](#)
[Gal. 3:14](#).

Kleine toevoeging:

1. Vergelijk Psalm 50 met [Rom. 12:1](#).
2. Lees ten aanzien van de verbondstructuur zelfs op de nieuwe aarde: [Op. 21:3,7](#).

3. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – B

Inleiding

1. Vorige keer zeiden we dat in het OT op diverse manieren naar de Heere Jezus Christus vooruit gekeken wordt. De revue passeerde: Gods beloften, Zijn waarschuwingen en vloeken en de door Hem gegeven verbondstructuur.
2. Nu het vervolg.

I. Nageslacht

1. Nog een specifiek element in de OT-verbondstructuur is de belofte met betrekking tot nageslacht of nakomelingschap.

Als God met Abra(ha)m een verbond sluit, wordt hij opgeroepen: [Gen. 17:1](#).
We zien hier de zijde van de mens van het verbond.

2. Let dan op wat God van Zijn zijde daarbij belooft in [vers 4](#).

God verandert daarbij zijn naam: [vers 5](#).

3. Het verbond met Abraham reikt verder dan Abraham zelf: [vs 7-8](#).

Er staat het woord 'nageslacht', offspring (St.V.: zaad; KJV: seed). NKJV vertaalt fout: descendants. Er staat een woord dat een enkelvoud en/of een meervoud in zich kan bergen. Zie hieronder de Kanttekeningen bij de St.V. bij [Gal. 3:16](#).

4. Als direct/eerste resultaat van Gods belofte van nageslacht, wordt Izak geboren die het land zal beërven, dan Jakob (of Israël), en daarna Jakobs twaalf zonen.
5. Als volgende stadium, als de twaalf zonen van Jakob uitgroeien tot twaalf stammen, ontstaat het volk Israël als nageslacht dat God had beloofd.

6. Maar nu: hoe verbinden we dit met Christus? Zie [Mt. 1:1](#).

Wat we zien is dat in feite Christus het Nageslacht van Abraham bij uitstek is. In Galaten 3 lezen we: [Gal. 3:16](#).
Zie [Gen. 22:18](#).

De Kanttekeningen noteren bij Gal.3:16: Zie [Gen. 22:18](#). Het woord zaad (PMM: nageslacht) wordt somtijds genomen voor al de nakomelingen, gelijk [Gen. 15:18](#) en [22:17](#), somtijds voor iemand in het bijzonder uit dezelve, gelijk [Gen. 4:25](#) en [Gen. 21:13](#). Dat het in deze tweede betekenis hier moet genomen worden, bewijst hier de apostel, en leert dat dit Zaad Christus is. Zie ook [Gen. 13:15](#) en [Gen. 17:10](#).

7. Terug naar Genesis 17. God roept Abraham op: [Gen. 17:1](#).

Oké, we kunnen zeggen dat Abraham een man van geloof was, die op God vertrouwde ([Gal. 3:9](#); [Hebr. 11:8-12](#), [Hebr. 17-19](#)).

Maar toch niet dat hij geheel oprecht was, zonder enig moreel gebrek (zie bijvoorbeeld [Gen. 12:10vv.](#)).

Hetzelfde geldt voor ieder mens op aarde: niemand is volkomen smetteloos ([Rom. 3:9vv.](#) en [Rom. 3:23](#)). Niemand, behalve Christus Zelf: [Hebr. 4:15](#).

8. Alle andere nakomelingen van Abraham, ook koning David, schieten eveneens te kort in onberispelijkheid. Conclusie: het verbond met Abraham heeft een onverbreekelijke band met Christus waar het andere nageslacht (Mt. 1:1-16 – noemen we wel de heilige linie) naar toe wijst.

9. Christus is niet alleen gewoon de Nakomeling van hen allen, Hij is hun ook superieur als het unieke, dit is enige, onberispelijk Nakomelingschap. En door Christus nu worden gelovigen met Hem verbonden en worden daarmee zelf 'Abrahams nakomelingschap': [Gal. 3:28-29](#). Vergelijk [Rom. 4:11,12](#).

Gelovigen, Jood en heidenen (niet-jood) beiden, worden met Christus verbonden, nageslacht van Abraham en erfgenamen van de beloften van God aan Abraham en zijn nageslacht.
10. We gaan nog een stukje dieper: Christus is immers niet alleen Nageslacht van Abraham, we gaan terug tot het begin tot het eerste mensenpaar en lezen: [Gen. 3:15 *](#):
Vergelijk [Luk. 3:23-38](#) dat Jezus' genealogie traceert tot Adam.
11. Dus Christus is niet alleen Nageslacht van Abraham, eveneens het beloofde Nageslacht (Zaad, St.V.) van de vrouw, oftewel de tweede en laatste Adam. We lezen: [1Kor. 15:22](#), [45-49](#).
12. Zoals Adam vertegenwoordigt Hij allen die bij Hem horen. En Hij keert de gevolgen van Adams val om!

II. Schaduwen

(literatuur: *Christelijke Encyclopedie* 1e en 2e druk)

1. Ondertussen wordt het ons steeds duidelijker, dat niet alleen het NT maar ook het OT telkens over Christus en Zijn heil, Zijn redding spreekt, zij het dat het OT het doet als voorbereiding. Soms direct, maar veel vaker indirect. Indirect vooral ook door wat genoemd wordt **schaduwen** van de dingen die zouden komen.
2. De benaming 'schaduw' is ontleend aan o.a. Kol.2: [Kol. 2:16,17](#).
Het gaat hier over allerlei OT-ische, ceremoniële handelingen, wassingen, reinigingen. Ze reinigden of heiligden niet werkelijk, maar beeldden het af. Ze schaduwen af of symboliseren de werkelijkheid die in Christus komen zou. Je zou het bijna steigerwerk kunnen noemen. Als de zaak (het lichaam, de werkelijkheid) waar het om draait verschijnt, wordt het steigerwerk weggehaald (zie [Hebr. 8:13](#) en [Hebr. 10:1,2](#)).

Dus OT-ische symbolische handelingen hebben een tijdelijke functie en zelfs het onderscheid tussen reine en onreine dingen was slechts een schaduw die oplost in de werkelijkheid.
Vergelijk [Hebr. 9:10](#).

Ten aanzien van de 'sabbatten' uit [Kol. 2:16,17](#): zie de Kanttekeningen bij de St.V.
3. Zo is de hele OT-ische eredienst schaduw – we lezen erover in Hbr. 8:1 t/m 10:18. De schaduwdienst wijst naar de werkelijkheid, namelijk Christus.
In Hebreeën 9 en 10 lezen we: [Hebr. 9:11-15](#) en 10:1-18.
4. Het gaat om Christus en Zijn verzoenend werk – ten diepste volbracht op Golgotha, doorgaand in de hemel in Zijn voorbede. Het is het fundament waar wij uit mogen leven.
5. Omdat de gelovigen (de NT-gelovigen en met terugwerkende kracht de OT-gelovigen) mensen zijn die 'in Christus' zijn en profiteren van Zijn werk, is het niet vreemd dat er in het OT ook schaduwen zijn die naar de **NT-kerk** wijzen. De OT-tempel als bijzondere woonplaats van God, voorafschaduwde Christus, Die de uiteindelijke woonplaats van God is en door Wie God komt om bij Zijn volk te zijn ([Mt. 1:23](#) en [Joh. 2:21](#)).

Maar de OT-tempel is ook een voorafschaduw van de kerk die tempel genoemd wordt ([1Kor. 3:16](#)), omdat die door de Heilige Geest wordt bewoond.
Op dezelfde manier is ook de uitleiding uit het slavenhuis Egypte, de woestijntocht en de komst in Kanaän schaduw van de werkelijkheid van Gods NT-gemeente. En het OT-Jeruzalem voorafschaduwde het nieuwe Jeruzalem ([Op. 21:2](#)). Alles is echter verbonden met Christus.

III. Types/-n

- A. 1. Een type zou je in zekere zin familie van een OT-schaduw kunnen noemen. Namelijk, een type is een OT-ische persoon die in zijn persoon of werk een afbeelding (schaduwbeeld, afspiegeling) is van Christus' Persoon of werk. Bij een type is dus sprake van een **persoon**, heenvijzend naar Christus ******).
2. Zo zijn vooral profeten, priesters en koningen van Israël naar hun bijzondere bediening te beschouwen als type van de komende Christus: de Profeet, Priester en Koning van Gods volk bij uitstek.
3. Daarnaast echter kan iemand met betrekking tot een bepaald voorval in zijn leven, type van Christus zijn. Bijvoorbeeld Jona in verband met zijn verblijf van drie dagen in de vis. Zie [Mt. 12:40](#).
4. Nu een heel ander voorbeeld van een type van Christus: Juda, ja, één van de zonen van Jakob – om eerst even zelf (of in de groep) over na te denken en daarna in de erbij behorende noot te kijken:
Oké, dat Jozef type van Jezus is zullen we spoedig aannemen – Genesis 37 e.v. Zie met name
[Gen. 45:5-11](#);
[Gen. 50:20,25](#);
[Ps. 105:16-22](#);
([Hebr. 11:22](#)). Zie de toelichtende noot *******).
- Maar Juda, die met zijn broers 'kwaad tegen Jozef gedacht heeft ([Gen. 50:20a](#))', hoe is zelfs (de na verloop van jaren veranderde) Juda type van Christus? Genesis 44:18-34. Zie de toelichtende noot ********).
5. Waar we wel voor moeten oppassen is dat het duiden van typen geen willekeurig en eigendunkelijk allegoriseren wordt (zie *Christelijke Encyclopedie*: allegoriseren)
- B. 1. Op een **andersoortige** manier is er sprake van 'type', namelijk in de zin van voorbeeld, ik bedoel: voorbeeld voor ons. We lezen in 1Korinthe 10: [1Kor. 10:6,11](#).
Het Griekse woord voor 'voorbeeld' is typos, waar ons woord type van afkomstig is (vergelijk [Rom. 5:14](#)).

^{*}) De Kanttekenaars bij de St.V. noteren bij 'haar Nageslacht' (HSV), 'haar Zaad' (St.V.): Dit zaad is eigenlijk alleen de Heere Christus, de eniggeboren Zoon Gods, Die uit de vrouw, een maagd zijnde, door de werking van Gods Geest in de volheid des tijds moest geboren worden, om door de verdienste Zijns doods en de kracht Zijns Geestes, den duivel al zijn geweld te benemen, en hem onder Zijn en Zijner gemeente voeten te vertreden. Zie [Ps. 110:1](#). [Joh. 12:31](#).

[Rom. 16:20](#).

[Hebr. 2:14](#).

[1 Joh. 3:8](#).

Dit is de eerste evangelische belofte des levens, gesteld tegen de eerste, voorgaande aanzegging des doods.

^{**}) Dr. W.H. Velema laat in zijn boek *Verwachtend uitzien*, 24vv, verschillende typen van Christus de revue passeren. Velema geeft aan dat er tegenwoordig liever gesproken wordt van heenwijzing of van voorafschaduwing. Nou over de 'goede' term zullen we ons maar niet te druk maken, wat Velema trouwens ook niet doet, maar hij legt mooi uit: 'Daarmee zeggen we: Christus werpt Zijn schaduwen vooruit. Of vanuit het midden van de geschiedenis werpt Hij Zijn schaduwen terug naar het begin. Daar is al iets van Hem te vinden. inderdaad iets, nog niet alles, nog niet de Persoon in volle glorie en omvang.'

^{***}) Jozefs levensgeschiedenis wijst heen naar die van de Heere Jezus, Die door Zijn ultieme vernedering tot de grootste verhoging komt; heeft alles met Jezus' redding ([Gen. 45:5-8](#) – Jozef als type van Jezus in Zijn redding) en verzorging ([45:9-11](#) – Jozef als type van Jezus als Heer(e) in Zijn zorg en leiding) ten aanzien van ons te maken.

^{****}) Juda stelt zich borg voor Benjamin, namelijk in zijn pleiten voor Benjamin en zijn voorgestelde plaatsvervangende van hemzelf voor hem. De Borg bij uitstek is de grote Zoon van Juda: Jezus.

← 2. Hoe het OT naar Christus wijst – A

→ 4. Christus de (Be)Middelaar (Mediator)

3. Hoe het Oude Testament naar Christus wijst – B

Inleiding

1. Vorige keer zeiden we dat in het OT op diverse manieren naar de Heere Jezus Christus vooruit gekeken wordt. De revue passeerde: Gods beloften, Zijn waarschuwingen en vloeken en de door Hem gegeven verbondstructuur.
2. Nu het vervolg.

I. Nageslacht

1. Nog een specifiek element in de OT-verbondstructuur is de belofte met betrekking tot nageslacht of nakomelingschap.

Als God met Abra(ha)m een verbond sluit, wordt hij opgeroepen: [Gen. 17:1](#).
We zien hier de zijde van de mens van het verbond.

2. Let dan op wat God van Zijn zijde daarbij belooft in [vers 4](#).

God verandert daarbij zijn naam: [vers 5](#).

3. Het verbond met Abraham reikt verder dan Abraham zelf: [vs 7-8](#).

Er staat het woord 'nageslacht', offspring (St.V.: zaad; KJV: seed). NKJV vertaalt fout: descendants. Er staat een woord dat een enkelvoud en/of een meervoud in zich kan bergen. Zie hieronder de Kanttekeningen bij de St.V. bij [Gal. 3:16](#).

4. Als direct/eerste resultaat van Gods belofte van nageslacht, wordt Izak geboren die het land zal beërven, dan Jakob (of Israël), en daarna Jakobs twaalf zonen.
5. Als volgende stadium, als de twaalf zonen van Jakob uitgroeien tot twaalf stammen, ontstaat het volk Israël als nageslacht dat God had beloofd.

6. Maar nu: hoe verbinden we dit met Christus? Zie [Mt. 1:1](#).

Wat we zien is dat in feite Christus het Nageslacht van Abraham bij uitstek is. In Galaten 3 lezen we: [Gal. 3:16](#).
Zie [Gen. 22:18](#).

De Kanttekeningen noteren bij Gal.3:16: Zie [Gen. 22:18](#). Het woord zaad (PMM: nageslacht) wordt somtijds genomen voor al de nakomelingen, gelijk [Gen. 15:18](#) en [22:17](#), somtijds voor iemand in het bijzonder uit dezelve, gelijk [Gen. 4:25](#) en [Gen. 21:13](#). Dat het in deze tweede betekenis hier moet genomen worden, bewijst hier de apostel, en leert dat dit Zaad Christus is. Zie ook [Gen. 13:15](#) en [Gen. 17:10](#).

7. Terug naar Genesis 17. God roept Abraham op: [Gen. 17:1](#).

Oké, we kunnen zeggen dat Abraham een man van geloof was, die op God vertrouwde ([Gal. 3:9](#); [Hebr. 11:8-12](#), [Hebr. 17-19](#)).

Maar toch niet dat hij geheel oprecht was, zonder enig moreel gebrek (zie bijvoorbeeld [Gen. 12:10vv.](#)).

Hetzelfde geldt voor ieder mens op aarde: niemand is volkomen smetteloos ([Rom. 3:9vv.](#) en [Rom. 3:23](#)). Niemand, behalve Christus Zelf: [Hebr. 4:15](#).

8. Alle andere nakomelingen van Abraham, ook koning David, schieten eveneens te kort in onberispelijkheid. Conclusie: het verbond met Abraham heeft een onverbreekelijke band met Christus waar het andere nageslacht (Mt. 1:1-16 – noemen we wel de heilige linie) naar toe wijst.

9. Christus is niet alleen gewoon de Nakomeling van hen allen, Hij is hun ook superieur als het unieke, dit is enige, onberispelijk Nakomelingschap. En door Christus nu worden gelovigen met Hem verbonden en worden daarmee zelf 'Abrahams nakomelingschap': [Gal. 3:28-29](#). Vergelijk [Rom. 4:11,12](#).

Gelovigen, Jood en heiden (niet-jood) beiden, worden met Christus verbonden, nageslacht van Abraham en erfgenamen van de beloften van God aan Abraham en zijn nageslacht.
10. We gaan nog een stukje dieper: Christus is immers niet alleen Nageslacht van Abraham, we gaan terug tot het begin tot het eerste mensenpaar en lezen: [Gen. 3:15 *](#)): Vergelijk [Luk. 3:23-38](#) dat Jezus' genealogie traceert tot Adam.
11. Dus Christus is niet alleen Nageslacht van Abraham, eveneens het beloofde Nageslacht (Zaad, St.V.) van de vrouw, oftewel de tweede en laatste Adam. We lezen: [1Kor. 15:22](#), [45-49](#).
12. Zoals Adam vertegenwoordigt Hij allen die bij Hem horen. En Hij keert de gevolgen van Adams val om!

II. Schaduwen

(literatuur: *Christelijke Encyclopedie* 1e en 2e druk)

1. Ondertussen wordt het ons steeds duidelijker, dat niet alleen het NT maar ook het OT telkens over Christus en Zijn heil, Zijn redding spreekt, zij het dat het OT het doet als voorbereiding. Soms direct, maar veel vaker indirect. Indirect vooral ook door wat genoemd wordt **schaduwen** van de dingen die zouden komen.
2. De benaming 'schaduw' is ontleend aan o.a. Kol.2: [Kol. 2:16,17](#).
Het gaat hier over allerlei OT-ische, ceremoniële handelingen, wassingen, reinigingen. Ze reinigden of heiligden niet werkelijk, maar beeldden het af. Ze schaduwen af of symboliseren de werkelijkheid die in Christus komen zou. Je zou het bijna steigerwerk kunnen noemen. Als de zaak (het lichaam, de werkelijkheid) waar het om draait verschijnt, wordt het steigerwerk weggehaald (zie [Hebr. 8:13](#) en [Hebr. 10:1,2](#)).

Dus OT-ische symbolische handelingen hebben een tijdelijke functie en zelfs het onderscheid tussen reine en onreine dingen was slechts een schaduw die oplost in de werkelijkheid. Vergelijk [Hebr. 9:10](#).

Ten aanzien van de 'sabbatten' uit [Kol. 2:16,17](#): zie de Kanttekeningen bij de St.V.
3. Zo is de hele OT-ische eredienst schaduw – we lezen erover in Hbr. 8:1 t/m 10:18. De schaduwdienst wijst naar de werkelijkheid, namelijk Christus.
In Hebreeën 9 en 10 lezen we: [Hebr. 9:11-15](#) en 10:1-18.
4. Het gaat om Christus en Zijn verzoenend werk – ten diepste volbracht op Golgotha, doorgaand in de hemel in Zijn voorbede. Het is het fundament waar wij uit mogen leven.
5. Omdat de gelovigen (de NT-gelovigen en met terugwerkende kracht de OT-gelovigen) mensen zijn die 'in Christus' zijn en profiteren van Zijn werk, is het niet vreemd dat er in het OT ook schaduwen zijn die naar de **NT-kerk** wijzen. De OT-tempel als bijzondere woonplaats van God, voorafschaduwde Christus, Die de uiteindelijke woonplaats van God is en door Wie God komt om bij Zijn volk te zijn ([Mt. 1:23](#) en [Joh. 2:21](#)).

Maar de OT-tempel is ook een voorafschaduw van de kerk die tempel genoemd wordt ([1Kor. 3:16](#)), omdat die door de Heilige Geest wordt bewoond.
Op dezelfde manier is ook de uitleiding uit het slavenhuis Egypte, de woestijntocht en de komst in Kanaän schaduw van de werkelijkheid van Gods NT-gemeente. En het OT-Jeruzalem voorafschaduwde het nieuwe Jeruzalem ([Op. 21:2](#)). Alles is echter verbonden met Christus.

III. Types/-n

- A. 1. Een type zou je in zekere zin familie van een OT-schaduw kunnen noemen. Namelijk, een type is een OT-ische persoon die in zijn persoon of werk een afbeelding (schaduwbeeld, afspiegeling) is van Christus' Persoon of werk. Bij een type is dus sprake van een **persoon**, heenvijzend naar Christus ******).
2. Zo zijn vooral profeten, priesters en koningen van Israël naar hun bijzondere bediening te beschouwen als type van de komende Christus: de Profeet, Priester en Koning van Gods volk bij uitstek.
3. Daarnaast echter kan iemand met betrekking tot een bepaald voorval in zijn leven, type van Christus zijn. Bijvoorbeeld Jona in verband met zijn verblijf van drie dagen in de vis. Zie [Mt. 12:40](#).
4. Nu een heel ander voorbeeld van een type van Christus: Juda, ja, één van de zonen van Jakob – om eerst even zelf (of in de groep) over na te denken en daarna in de erbij behorende noot te kijken:
Oké, dat Jozef type van Jezus is zullen we spoedig aannemen – Genesis 37 e.v. Zie met name
[Gen. 45:5-11](#);
[Gen. 50:20,25](#);
[Ps. 105:16-22](#);
([Hebr. 11:22](#)). Zie de toelichtende noot *******).
- Maar Juda, die met zijn broers 'kwaad tegen Jozef gedacht heeft ([Gen. 50:20a](#))', hoe is zelfs (de na verloop van jaren veranderde) Juda type van Christus? Genesis 44:18-34. Zie de toelichtende noot ********).
5. Waar we wel voor moeten oppassen is dat het duiden van typen geen willekeurig en eigendunkelijk allegoriseren wordt (zie *Christelijke Encyclopedie*: allegoriseren)
- B. 1. Op een **andersoortige** manier is er sprake van 'type', namelijk in de zin van voorbeeld, ik bedoel: voorbeeld voor ons. We lezen in 1Korinthe 10: [1Kor. 10:6,11](#).
Het Griekse woord voor 'voorbeeld' is typos, waar ons woord type van afkomstig is (vergelijk [Rom. 5:14](#)).

^{*}) De Kanttekenaars bij de St.V. noteren bij 'haar Nageslacht' (HSV), 'haar Zaad' (St.V.): Dit zaad is eigenlijk alleen de Heere Christus, de eniggeboren Zoon Gods, Die uit de vrouw, een maagd zijnde, door de werking van Gods Geest in de volheid des tijds moest geboren worden, om door de verdienste Zijns doods en de kracht Zijns Geestes, den duivel al zijn geweld te benemen, en hem onder Zijn en Zijner gemeente voeten te vertreden. Zie [Ps. 110:1](#). [Joh. 12:31](#).

[Rom. 16:20](#).

[Hebr. 2:14](#).

[1 Joh. 3:8](#).

Dit is de eerste evangelische belofte des levens, gesteld tegen de eerste, voorgaande aanzegging des doods.

^{**}) Dr. W.H. Velema laat in zijn boek *Verwachtend uitzien*, 24vv, verschillende typen van Christus de revue passeren. Velema geeft aan dat er tegenwoordig liever gesproken wordt van heenwijzing of van voorafschaduwing. Nou over de 'goede' term zullen we ons maar niet te druk maken, wat Velema trouwens ook niet doet, maar hij legt mooi uit: 'Daarmee zeggen we: Christus werpt Zijn schaduwen vooruit. Of vanuit het midden van de geschiedenis werpt Hij Zijn schaduwen terug naar het begin. Daar is al iets van Hem te vinden. inderdaad iets, nog niet alles, nog niet de Persoon in volle glorie en omvang.'

^{***}) Jozefs levensgeschiedenis wijst heen naar die van de Heere Jezus, Die door Zijn ultieme vernedering tot de grootste verhoging komt; heeft alles met Jezus' redding ([Gen. 45:5-8](#) – Jozef als type van Jezus in Zijn redding) en verzorging ([45:9-11](#) – Jozef als type van Jezus als Heer(e) in Zijn zorg en leiding) ten aanzien van ons te maken.

^{****}) Juda stelt zich borg voor Benjamin, namelijk in zijn pleiten voor Benjamin en zijn voorgestelde plaatsvervangende van hemzelf voor hem. De Borg bij uitstek is de grote Zoon van Juda: Jezus.

← 2. Hoe het OT naar Christus wijst – A

→ 4. Christus de (Be)Middelaar (Mediator)

5. De lijn van het heil in het Nieuwe Testament – A

Inleiding

1. De NT-gouden draad sluit naadloos aan bij de OT-gouden draad, ja, ten diepste is het één gouden draad. Het gaat om één plan van God, dat alles met de Heere Jezus Christus en Zijn reddingswerk te maken heeft, waarvan de boodschap in het OT begint en in het NT verder gaat. We hebben te maken met één Goddelijke lijn van het heil.
2. Hiermee verbonden is de verbondstructuur (vergelijk Koninkrijk van God, gemeente van Christus) – die zelfs op de nieuwe aarde blijft door-functioneren, [Op. 21:3,7](#).
En ja, geheel in de lijn van het heil, Jezus Christus **Zelf** is het Verbond, [Jes. 42:6](#) en [49:8](#). Heeft alles met Zijn middelaarschap te maken. Zie de [studies 2 en 4](#). Zijn Naam is immers 'Immanuël', [Jes. 7:14](#) en [Mt. 1:23](#): God met ons!
3. In de voor je liggende **studie 5** willen we een begin met 'De lijn van het heil in het NT' maken en wordt het eerste punt (**punt I**) behandeld: 'Nu al en nog niet'. In de volgende studie komen dan de resterende onderdelen (**punt II en III**) aan de orde.

I. Nu al (alreeds) en nog niet

1. Gaat het dus om één Goddelijke lijn van het heil en kan de boodschap van het NT niet van het OT gescheiden worden, we kunnen wel een onderscheiding aanbrengen. Het OT belooft dat God Zijn volk zou redden. Het begon met de belofte van het Nageslacht (Zaad, St.V.) van de vrouw dat de kop van de slang zou vernietigen ([Gen. 3:15](#)). Gods beloften van redding ontwikkelden zich in het bijzonder in:
 - a. de belofte aan Abraham van universele zegen in [Gen. 12:1-3](#).
 - b. Israëls uittocht (vóóruit wijzend op onze bevrijding uit het slavenhuis van de zonde door Jezus Christus) met als leefregels de 10 geboden (die hebben blijvende functie ook voor de nieuwe bedeling; zijn in enkele onderdelen schaduwachtig [zie studie *De Tien Geboden*], ook wat betreft het 'streng karakter' van de OT-rustdag [zie Greijdanus, *Schriftverdenkingen*, 104] en de zwaarte van de straf bij overtreding van diverse geboden [los van doodstraf op moord, die Bijbels gezien ook nu van toepassing lijkt te zijn, gezien [Gen. 9:6](#) en [Ex. 20:1-17](#)].
 - c. Gods beloften 'verpakt' in ceremoniële instellingen van de OT-eredienst.
 - d. de belofte aan David van een eeuwige Koning in de Davidische (Davids) lijn Die voor Gods Naam een huis zal bouwen (deze beloften reiken dus duidelijk verder dan Salomo), oftewel door Wie de oorspronkelijke beloften aan Adam en aan Abraham gerealiseerd worden ([2Sam. 7:12-16](#) [zie daarbij ook Kanttekeningen bij de St.V. en *Korte Verklaring* (KV)];

[Ps. 89:30,37](#);

[Ps. 132](#)

huis bouwen:

[Mt. 16:18](#);

[Joh. 2:19-22](#);

[1Kor. 3:16](#);

[Ef. 2:21v](#) en
[4:11v](#)).

- e. de belofte – gegrond in Jezus' dood en opstanding – van de gave van de Heilige Geest en het schrijven van Gods wet in onze harten, zodat we Zijn wil (Zijn geboden,

[Joz. 1:8](#);
[Mt. 28:19](#);
[2Tim. 3:15-17](#))

gehoorzamen:

([Jer. 31:31-34](#) en
[Ez. 36:26,27](#)).

2. En steeds dichterbij komen we bij de realisering van Gods beloften van redding. Johannes de Doper, heraut van Christus, komt op het toneel. De Romeinen heersen dan over Israël. Er is geen davidische koning, geen realisering van de belofte aan Abraham van universele zegen. En ook in Israël regeerde de zonde, niet de gerechtigheid. Johannes de Doper als wegbereider van Christus roept het volk daarom op:
[Mt. 3:2, 9-12](#).
En [Joh. 1:29,33,34](#).
3. En dan is het Gods tijd: God geeft Zijn Zoon – de vervulling van de profetie van Johannes de Doper. En, als Johannes de Doper, horen we Hem zeggen: [Mk. 1:14,15](#) (vergelijk [Mt. 4:17](#)). Met andere woorden de beloften van het OT zijn bezig vervuld te worden.
4. Het Koninkrijk van God komt echter op een andere manier dan door de Joden verwacht, namelijk niet met een onmiddellijk veroordelen van de vijanden van God ([Jes. 51:6](#) en [2Ptr. 3:7](#)) en creëren van nieuwe hemel en aarde ([Jes. 65:17](#) en [2Ptr. 3:11](#)). Jezus leert: [Lk. 17:20,21](#): Het Koninkrijk is al (alreeds) aanwezig in Zijn Persoon en bediening (terwijl er nog niet direct met de vijanden van het Koninkrijk wordt afgerekend).
5. En in Mattheüs 13 leren we: [Mt. 13:31-33](#).

Het Koninkrijk is er dus in Christus en Zijn werk, maar het is er nog niet in volledigheid en volkomenheid. Zoals iemand (Thomas. R. Schreiner in de *ESV-Study Bible*, p.1803) mooi zegt: het **was** er, maar **nog niet**. Aangevangen, maar nog niet voleind/voltooid. Jezus vervulde nog de 'rol' van Knecht van de HEERE ([Jes.53](#)) door de zonden van Zijn volk op Zich te nemen en de doodstraf voor de vergeving van hun zonden te dragen.
6. De dag van afrekening (oordeel) zal evenwel zeker komen, ook al is er een interval tussen Gods **begin** van het vervullen van Zijn beloften in Jezus en de uiteindelijke **verwezenlijking**. Jezus, Die vanaf Zijn opstanding regeert, zal wederkomen en als Koning-rechter oordelen tussen schapen en geiten, [Mt. 25:31-46](#).
7. Vandaar dat de gelovigen bidden beide om de **groei** en de **voltooing** van het Koninkrijk met het gebedspunt dat de Heere Jezus hun leert in Mattheüs 6:
[Mt. 6:10a](#): Uw Koninkrijk kome.
8. Zie over 'nu al – nog niet' ook wat de Heere Jezus zegt in Johannes:
→ nu al: [Joh. 5:24-25](#) en [11:25](#)
→ nog niet: [Joh. 5:28,29](#).
9. Het gegeven van het 'nu al (of: alreeds) – nog niet' doorloopt, vanuit het fundament van Jezus Christus en Die gekruisigd, het hele NT. Het beseffen daarvan kan je helpen (de *ESV-Study Bible* spreekt van een sleutel) bij het lezen en begrijpen. Zie schema/overzicht hieronder.

Schema: Het er al zijn en het nog niet van de laatste dagen.

- A. de OT-profeten, die vanuit hun toenmalige tijd, de tijd van belofte, schreven, spraken van 'laatste dagen' als van de tijd van vervulling in de verdere toekomst (zie zoal:

[Jer. 48:47](#) met Kanttekening;

[Ez. 38:16](#) [zie daarbij inleiding bij Hoofdstuk 38 uit Kanttekeningen];

[Hosea 3:5](#);

in [Joël 2:28](#) lezen we van 'daarna', dat in [Hnd. 2:17](#) uitleggend is weergegeven met inderdaad:

in de laatste dagen [zie ook Kanttekening op Joël 2 en Hnd. 2]; [Micha 4:1](#)).

Kan worden weergegeven met:

→ de toenmalige tijd (van de OT-schrijvers): de tijd van belofte;

→ de laatste dagen: de tijd van vervulling.

- B. Het NT, de tijd van vervulling, plaatst de 'laatste dagen' in de huidige tijd; de laatste dagen begonnen al bij de dood, opstanding en hemelvaart van de Heere Jezus en de uitstorting van de Heilige Geest ([Hnd. 2:16,17a](#) en [Hebr. 1:1-3](#) [zie verderop]), maar zijn echter nog niet volledig verwezenlijkt, wat zal gebeuren als Jezus terugkomt (wederkomst).

Kan worden weergegeven met:

→ de tijd van belofte (de tijd van het OT);

→ kruis en opstanding van Jezus Christus en de uitstorting van de Heilige Geest (gedeeltelijke verwezenlijking van de laatste dagen);

→ de tegenwoordige tijd (van de NT-schrijvers): de tijd van de vervulling;

→ Jezus' wederkomst (volledige realisatie van de laatste dagen).

(Zie het schema in tekening-vorm: *EVS-Study Bible*, pagina 1804).

10. Met Jezus' komst op aarde, in het bijzonder Zijn volbrachte werk op Golgotha met als bekroning Zijn opstanding en hemelvaart, is de te komen tijd aangevangen, is nu de dag van de redding gekomen.
11. Hiermee verbonden is de gave van de Heilige Geest aan de gelovigen als één van de eindtijd-beloften:
[Hnd. 2:16,17a](#) (vs 16-21)
([Rom. 8:9-16](#) en [Ef. 1:13,14](#)).
12. De laatste dagen zijn door Gods Zoon de Heere Jezus Christus gekomen: [Hebr. 1:1-3](#).
Toch is de heilsgeschiedenis nog niet voltooid. Er is alsnog een 'nog niet':
- De Heere Jezus is opgestaan uit de doden, maar de gelovigen verwachten nog de opstanding van hun eigen lichaam en moeten strijden tegen de zonde tot de dag van de verlossing:
[Rom. 8:10-13,23](#)
([1Kor. 15:12-28](#); [1Ptr. 2:11](#)).
 - De Heere regeert aan de rechterhand van God in de hoge, maar alle dingen zijn Hem nog niet zichtbaar onderworpen:
[Hebr. 2:8](#).

← 4. Christus de (Be)Middelaar (Mediator)

→ 6. De lijn van het heil in het NT – B

6. De lijn van het heil in het Nieuwe Testament – B

Vervolg op de vorige studie. Toen zijn de Inleiding en punt I behandeld. Nu komt de resterende stof, de **punten II en III**, aan de orde.

II. Vervulling door Jezus Christus, Gods Zoon

1. In het NT zien we de vervulling van Gods beloften van redding, in het bijzonder dat deze beloften en verbondstructuur door Zijn Zoon, Jezus de Christus (Messias) gerealiseerd worden.

Over de Heere Jezus Christus lezen we in Johannes 1: [Joh. 1:16-18](#):

‘**Genade en waarheid**’: dit is de genadige werkelijkheid van de Mozaïsche beloften en schaduwwachtige, ceremoniële instellingen (vergelijk Kanttekeningen bij de St.V!).

‘**Door Jezus Christus**’: dit is als de Zoon en Heer(e) van het huis, [Hbr. 3:5,6](#) (met Kanttekeningen bij de St.V.).

2. Ja, het hele OT (de Wet en de Profeten) wijst naar Hem en vindt zijn vervulling in Hem:

- Hij is de grote Mozes ([Hbr. 3:1-6](#)).
Ermee verbonden: Jezus is de uiteindelijke Profeet door Mozes voorzeggd ([Dt. 18:15](#); [Hnd 3:22,23](#); [7:37](#));
als zodanig is Hij niet alleen de Vervuller, maar ook de soevereine Uitlegger van Gods wetten ([Mt. 5:17-48](#) – met Kanttekeningen!).

Zie Kanttekeningen bij Dt. 18:15.
- Jezus is de grote Jozua die de uiteindelijke rust aan Zijn volk geeft ([Hbr.3:7 – 4:13](#)).
- Hij is de ware Wijsheid van God, Die de wijsheids-thema’s van het OT vervult ([Kol. 2:1-3](#)).
- In Hem zijn de beloften van het Koninkrijk vervuld, gezien Zijn wonderen, genezingen en autoriteit over demonen/duivelen ([Mt. 12:28](#); met andere woorden Hij deelt Gods autoriteit, ja is Zelf God (tweede Persoon van de Goddelijke drie-eenheid; zie *Fundamenten van het Christelijk geloof*, [hfst. 2 en 3](#)) wat ook uitkomt in dat Hij als Schepper-Heer respectievelijk op het water loopt ([Mt. 14:22-33](#)) en het kalmeert ([Mt. 8:23-27](#); vergelijk [Ps. 107:29](#)).
Hij is de Degene Die eeuwig op de troon van David zal zitten ([2Sam. 7](#); [Mt. 28:18](#) – ‘macht’: volmacht, regeer-macht).
- Als God heeft Hij de autoriteit in Zichzelf zonden te vergeven ([Mk. 2:7](#)).
- Zijn koningschap gaat echter gepaard met lijden, want Hij is ook de Knecht van de HEERE Die de zonden van Zijn volk verzoent.

([Jes.52:13 – 53:12](#);
[Mk. 14:24](#);
[Rom. 4:25](#);
[1Ptr. 2:21-25](#)).
- Om de zonden van Zijn volk te kunnen verzoenen, wordt Hij, naast Zijn Godheid, Mens ([Fil. 2:6-8](#); [Hbr. 2:14-16](#)).

3. Het NT is (net als het OT) Christus-gecentreerd en God-gericht; God-gericht, immers de komst van Christus op aarde is tot eer van God:

[Joh. 17:1-4](#); [Fil. 2:11](#).

4. Met betrekking tot Jezus’ werk wordt in het bijzonder de nadruk gelegd op Jezus’ werk aan het kruis om Zijn volk te verlossen. In 1Korinthe lezen we:

[1Kor. 2:2](#);
[1Kor. 15:3,4](#).

In Jesaja 53 wordt het woord 'kruis' niet genoemd, maar boodschap en inhoud van het kruis des te meer. Lees met het oog hierop Jesaja 53 nog maar eens.

In 1Korinthe 1 zegt de apostel: [1Kor. 1:23,24](#).

Waarom Jezus' opstanding?

[Jes. 53:10-12](#);

[Fil. 2:6-9](#);

vergelijk [Hbr. 13:20](#);

[Hnd. 17:31](#).

5. Jezus wordt door God voorgesteld als 'Middel tot verzoening' (Verzoening, St.V) (letterlijk: Verzoen-deksel, -bedekking). Voor wie, en voor welke tijd?

[Rom. 3:25,26](#);

vergelijk [Rom. 4:11,12](#).

(Zie *Fundamenten van het Christelijk geloof*, hoofdstuk 3 en 5).

III. Belofte van de Heilige Geest

1. Verbonden met het werk van Christus is het werk van de Heilige Geest.

In Johannes 14 en 15 zien we de Heere Jezus beloven de Heilige Geest te zenden aan Zijn volgelingen:

[Joh. 14:16-17,26](#); [15:26](#).

2. En na Jezus' volbrachte werk op Golgotha en Zijn verheerlijking in opstanding en hemelvaart (aan de rechterhand van de Vader) wordt de Heilige Geest daadwerkelijk uitgestort:

[Hnd. 2:1-4,33](#).

Vanaf die tijd ontvangt ieder die tot bekering komt niet alleen vergeving van zonden, maar ook de Heilige Geest:

[Hnd. 2:38](#) (vergelijk [1Kor. 6:19,20](#); [Gal. 3:2,14](#));

[Ef. 1:13b,14](#).

3. In de lijn van de verwachting is wat we in Joh.16 lezen over de kern van het werk van de Heilige Geest: [Joh. 16:14a](#).

Zijn bedoeling is dat Christus wordt groot gemaakt als Redder en Verlosser.

In 1Kor.12 lezen we aanvullend nog:

[1Kor. 12:3](#).

4. De Heilige Geest ondersteunt ons christenleven:

[Joh. 14:16,17](#): 'Trooster': Parakleet -> Helper

([Hnd. 1:8](#);

[Rom. 8:2,4,13-14](#);

[2Kor. 3:18](#);

[Gal. 5:16,25](#);

[Ef. 5:18](#)).

5. De Heilige Geest werkt altijd in samenwerking met Zijn ingegeven Woord van God:

[Rom. 10:17](#);

[2Tim. 3:15,16](#).

(Zie ook *Fundamenten van het Christelijk geloof*, hoofdstuk 7).

← 5. De lijn van het heil in het NT – A

→ 7. Onze reactie...

7. Onze reactie op boodschap Gouden draad-studies

1. Het is natuurlijk 'mooi' dat we door middel van de afgelopen studies iets hebben mogen zien van wat ik heb genoemd: de Gouden draad door de Bijbel, oftewel: de lijn van het heil in de Bijbel. Je bent er misschien zelfs verwonderd over en ervan onder de indruk. Het heeft je verstandelijk wat, meer of minder, gedaan.
2. Maar nu een stap verder dan ons hoofd: Is door Gods genade de inhoud van de studie-serie ook geestelijk voor je open gegaan en gedaald naar het hart? Zo ja, dan zal dat resulteren in positieve respons, ik bedoel dat we reageren in geloof en bekering.

I. Geloof en bekering

1. Door de zonde mist de hele mensheid de heerlijkheid van God, [Rom. 3:23](#), en heeft redding door Christus nodig. Zonde en zondigen is de **zwarte draad** die we in heel de Bijbelse geschiedenis zien lopen, want ook Israël, aan wie toch de woorden van God waren toevertrouwd, [Rom. 3:2](#), liet zich door de zonde beheersen.
2. Zonde heeft daarbij niet alleen te maken met het falen Gods wet (Zijn instructies) te houden, maar eveneens met persoonlijke rebellie ten opzichte van Gods heerschappij: [1Joh. 3:4](#) We gaan onze eigen-gekozen weg

(Kanttekening bij Jes.53:6a: Niet naar den weg dien de HEERE ons had voorgeschreven; maar wandelende op den weg dien zich eenieder verkoren had. Zie [1Ptr. 2:25](#)).

[Jes. 53:6a](#)

[Rom. 1:18-25](#).

3. En waar zonde heerst, heerst als gevolg de dood:

[Rom. 6:23a](#)

(vergelijk [Gen. 2:17](#);

[Rom. 5:12](#);

[1Kor. 15:21](#)).

4. Maar in [Rom.6:23](#) zien we tegenover het **zwart** van zonde en dood ook het **goud** van redding en leven in Christus stralen:

[Rom. 6:23b](#) en [3:23-25a](#)

[Jes. 53:5,6b](#), ja heel Jesaja 53!

[Ef. 2:8-10](#).

5. En de boodschap van eeuwig leven in Christus wordt universeel (dit is: voor Jood en niet Jood) de wereld ingebracht:

[Mt. 28:19](#);

[Hnd. 2:38,39](#);

[Rom. 1:16,17](#) en

[3:21-30](#).

6. De fundamentele respons is: geloof en bekering:

[Mk. 1:15](#)

[Joh. 1:11,12](#) en

[3:16-18,36](#)

[Hnd. 2:38,39](#);

[2Kor. 5:11](#) en [14-21](#).

We moeten (mogen! -> wat een zegen!) ons oude zelfgekozen leven, onze zonden, de rug toekeren en Christus als Redder en Heer(e) aanvaarden (als Redder van zonde en dood en als Heer(e) over ons leven), wat gepaard gaat met God vergeving voor onze zonden te vragen omwille van Zijn Zoon Jezus Christus.

7. Gods Woord wijst ons de weg:

[2Tim. 3:15-17.](#)

Dit gaat gepaard met waakzaamheid en gebed:

[Mt. 26:41;](#)

[Ef. 6:18,19;](#)

[Kol. 4:2,3.](#)

In Hebreeën 10 lezen we nog: [Hbr. 10:19vv.](#)

(Zie ook *Fundamenten van het Christelijk geloof*, hoofdstuk 4).

II. Volk van God

1. Het Koninkrijk van God dat met Christus in beginsel gekomen is,

([Mt. 12:28;](#)

[Lk. 17:20,21;](#)

[Kol. 1:13](#)),

krijgt gestalte in de gemeente van Christus, oftewel de kerk (betekenis van 'kerk': wat van Christus is).

Die wordt gekenmerkt door:

→ De doop, die een onderdompeling in water is als teken en zegel van het (door het geloof in God en de Heere Jezus Christus,

[Joh. 14:1;](#)

[Hnd. 2:38](#) en [20:21](#))

in Christus gedompeld zijn:

[Hnd. 2:38.](#)

→ En verder door het leven van de gemeente, een gemeente-leven dat er als volgt uitziet:

[Hnd. 2:38,42.](#)

Is door Gods genade dit 'patroon' te zien in onze persoonlijke plaatselijke gemeente, of lokale kerk?

2. De gemeente (kerk) is de nieuwe tempel (gegrond in Christus Die de ware tempel is), waar de gelovigen zich aan God mogen offeren:

[Rom. 12:1,2](#) (vergelijk [1Ptr. 2:1-10](#)):

[2Kor. 6:14 – 7:1.](#)

De gelovigen zijn ook ieder afzonderlijk een tempel:

[1Kor. 6:19,20.](#)

3. De gemeente bestaat door Christus uit Jood-gelovigen en niet-jood- (heiden)-gelovigen:

[Ps. 87](#) (vergelijk [Hbr. 12:22-24](#)):

[Ef. 2:11-22](#) (vergelijk [1Kor. 11:25](#)).

Is dat niet om het met een turbo-term te zeggen: super?

Samen **in Christus** volk van de levende God, burgers van het ware Israël, **door het bloed van Christus!** Waar ook de OT-gelovigen als het ware met terugwerkende kracht van 'profiteren', deel aan hebben (zie Rom.4).

Zie je het voor je? met Abraham aanliggen in het Koninkrijk der hemelen, [Mt. 8:11!](#)

4. Je zou kunnen zeggen dat de NT-gemeente in een 'interim situatie' is of zich bevindt. Straks zal de strijdende kerk overgaan in de triomferende kerk:

[2Ptr. 3:13;](#)

[Op. 21:1vv.;](#)

[Op. 22:12-15,20-21.](#)

(Ten aanzien van gemeente of kerk: zie ook *Fundamenten van het Christelijk geloof*, hoofdstuk 8)

5. Even persoonlijk: zijn wij samen, jij die dit leest en ik die dit typ, in en door de Heere Jezus Christus lid geworden van de strijdende kerk die binnenkort overgaat in de triomferende kerk?

En: zijn we ook (actieve) mede-strijders in de strijdende kerk?

'Heere, geef het één en het ander!
We prijzen Uw Naam!'

We willen nog zingen het bekende lied van Keith Green 'This is the day' gebaseerd op [Ps. 118:24](#).

Maar vóór je begint te zingen, kijk wel eerst even in de Psalm naar de kontekst, namelijk [vs22](#) (met de aangegeven verwijsteksten; en zie de Kanttekeningen) en 23, zodat je weet waar het in vs24 over gaat!

Oké, hier komt het lied:

(Voor de Nederlandse versie: zie [Opwekking 32](#)):

D
This is the day, this is the day,
Em A
that the Lord has made, that the Lord has made.
Let us rejoice, let us rejoice
D
and be glad in it, and be glad in it.
G D
This is the day, that the Lord has made.
Em D Fism Bm
let us rejoice, and be glad in it.
D
This is the day, this is the day,
Em A7 D
that the Lord has made.

Fryske fersje:

D

This is the day, this is the day,

Em

A

that the Lord has made, that the Lord has made.

Let us rejoice, let us rejoice

D

and be glad in it, and be glad in it.

G

D

This is the day, that the Lord has made.

Em

D

Fism Bm

let us rejoice, and be glad in it.

D

This is the day, this is the day,

Em A7 D

that the Lord has made.

← 6. De lijn van het heil in het NT – B

→ 8. OT-voorschriften en toepassing nu

8. Oud-testamentische voorschriften en toepassing nu

Inleiding

1. Deze studie is naar aanleiding van de vraag uit een huiskring, hoe het zit met de OT-voorschriften in verband met de toepassing voor de tijd van nu.
2. Het werd ook concreet gemaakt, namelijk of het gebod dat een onreine vrouw niet aan de maaltijd mag deelnemen ook nu nog van toepassing is, zodat een onreine (ongestelde) vrouw niet aan het Heilig Avondmaal (Maaltijd van de Heere) mag gaan.
3. En ja, dit is een uitloper, zou je kunnen zeggen, van de Gouden draad-studieserie.

- A. I. 1. Als het gaat om de grondlijnen van Gods voorschriften, loopt er een **constante, bestendige lijn** door de Bijbel. Dat heeft alles te maken met Gods karakter, dat onveranderlijk is. En we zijn naar Gods beeld geschapen. Noem de Tien Geboden (kern-geboden) en tal van andere geboden (uitwerkingen).
2. In bepaalde concretisering kan, als het gaat om de tijd (bedeling) vóór en de tijd na Christus' komst, wel verschil optreden. In het NT wordt dat dan ook aangegeven. We komen terug bij Gods oorspronkelijke bedoeling.
3. Een voorbeeld van een grondlijn vinden we in Genesis 2:
[Gen. 2:24](#).
Een tijdelijke regel (concretisering) hierbij was dat in de Oudtestamentische tijd vanwege de 'harde harten' toegestaan werd dat iemand zijn vrouw kon verlaten:
[Dt. 24:1](#);
[Mt. 19:7](#).
4. De Heilige Geest, de Paracleet (de Helper), was er nog niet om ons met Zijn kracht bij te staan (ook in de zelfverloochening in een huwelijk), althans niet bij iedereen en niet in dezelfde mate als nu in de nieuwe bedeling. Bij de komst van Jezus worden echter de puntjes weer op de i gezet:
[Mt. 5:32](#);
[Mt. 19:8b,9](#).
5. Ook in 1Kor.7:18,19 zien we heel duidelijk het onderscheid tussen de **rode draad** en het **tijdelijke** dat na Christus' komst niet meer van belang is en kan stoppen:
[1Kor. 7:18,19](#).
6. Zie ook [Kol. 2:16,17](#).
Vergelijk [Rom. 14:2](#);
[Gal. 4:10](#);
Hbr.8:1 – 10:18.
7. Welke specifieke voorschriften nu wel en welke niet een blijvend karakter hebben en op welke wijze zij geldig zijn valt denk ik niet op een sluitende manier weer te geven. Er zijn wel bepaalde lijnen vanuit de Bijbel te trekken en we zullen opmerkzaam moeten zijn op de leiding van de Heilige Geest hierin.

- II. 1. Nu dan over de reinheidswetten. Volgens [Hbr. 9:22,26](#) vindt de absolute reiniging plaats door het bloed van Jezus Christus.

Deze reiniging geldt voor zowel OT-gelovigen (met terugwerkende kracht) als NT-gelovigen. Na de komst van de Heere Jezus Christus wordt of men rein of onrein is niet langer bepaald door het voedsel (Leviticus 11), de melaatsheid (Leviticus 13) of een (bloed-)vloeïing (Leviticus 15).

Rein ben je als je oprecht gelooft in de Heere Jezus (je hebt laten bekleden met Zijn gerechtigheid), Romeinen 3 en 4. Het geloof in de Heere Jezus zal vervolgens je levenswandel rechtvaardig maken.

2. Inderdaad wordt het onderscheid tussen rein en onrein eten opgeheven. We lezen in Handelingen 10: [Hnd. 10:15](#).

Vergelijk [14:17,20](#);
[1Kor. 10:25-27](#);
[1Tim. 4:4](#).

De Heere Jezus anticipeert uitleggend hier eigenlijk al op:
[Mk. 7:15-19](#).

3. Verder zien we dat Hij melaatsen aanraakt, waardoor Hij volgens een bepaalde concretiserende OT-wet Zelf onrein wordt, en Zich laat aanraken door een bloedvloeiende vrouw:
[Mt. 9:20-22](#).

4. Deze dingen hebben ons iets te zeggen (geestelijke betekenis): Lichamelijke onreinheid was een zinnebeeld of symbool van een diepere onreinheid waar heel de mensheid mee is besmet
(in Adam zondaars, [Rom. 5:12](#) en: allen gezondigd, [3:23](#)).

Maar nu, als iemand de Heere Jezus geestelijk aanraakt, dit is in gebed zijn onreinheid (zonden) aan Jezus overdraagt en Hem om geestelijke genezing (vergeving van zonden) vraagt, mag hij weten dat ook hij deel krijgt aan Jezus' kruis-verdienste (Jezus' zoenoffer aan het kruis geofferd). Jezus krijgt de onreinheid en wij de genezing aan het kruis verdiend.

Volgens mij sprak Luther in dit kader over een vrolijke ruil! En zo is het!

Lees hierover:
[Jes. 53:5,6](#);
[2Kor. 5:21](#).

5. Terug naar de bloedvloeiende vrouw. Jezus wijst haar niet af, maar wil haar behouden en een innige, warme relatie met haar hebben. Zo zal de Heere Jezus niet terugwijzen een vrouw die ongesteld is en door het geloof gemeenschap met Hem zoekt en op grond daarvan avondmaal wil vieren (als ultieme uiting van de gemeenschap met Christus!).
6. Ik wil afsluiten met het volgende dat iemand schreef:

'De reinheidswetten in het OT dienen om het onderscheid met de heidense volken te markeren en het toebehoren aan de heilige God zichtbaar te maken. Er ligt een verlangen in uitgedrukt naar de Heiland die melaatsen geneest (en daarvoor is de vergeving van wezenlijke betekenis), die alle spijzen rein verklaart (omdat ze door Gods kinderen vanwege Hem met dankzegging uit Gods Vaderhand ontvangen mogen worden) en die aan degenen die vloeien het leven geeft (op grond van zijn verzoenend sterven).'

7. Hopelijk is zo de uitloper uit de Gouden draad-studies, hoe het zit met de OT-voorschriften in verband met de toepassing voor de tijd van nu, een beetje uit de verf gekomen, waardoor er als gevolg wat meer inzicht in gekomen is.

Nog een 'kleine toevoeging', maar wel belangrijke, volgt hieronder.

B. Kleine toevoeging bij 'OT-voorschriften en toepassing nu'

1. In het OT is sprake van drie soorten/categorieën wetten:

- De ceremoniële wetten (offerwetgeving en alle wetten die heenwijzen naar het offer van de Heere Jezus Christus voor onze zonden; schulduitdelging);
- De Israëliische landswetten (van toepassing op toenmalige situatie);
- De ethische wetten (Gods geboden ten aanzien van ons verantwoord handelen ten opzicht van God en naaste; kern daarvan: de Tien Geboden).

2. De eerste twee categorieën wetten **stoppen** qua daadwerkelijke toepassing met de komst van de Heere Jezus (kun je nog wel veel uit leren):

→ Met betrekking tot de eerste categorie: het gordijn van de tempel is gescheurd:

[Mt. 27:51.](#)

Daarmee wordt (symbolisch) aangegeven dat alle wetten rond de **tempeldienst**, die dus heenwezen naar Christus en de vrucht daarvan (reiniging van zonde) voor ons, achter de rug zijn.

→ Met betrekking tot de tweede categorie: de landswetten van Israël waren voor het **specifieke land Israël**, maar na Christus' komst gaat God universeel te werk.

3. De derde categorie, de wetten rond onze **omgang met God en de naaste**, de Tien Geboden en vele andere (noem de wetten over de sexuele omgang) **lopen door** ook voor de tijd van nu; oftewel: zijn ook nu nog voor ons van toepassing.

4. Alleen het verschil met de oude bedeling (Oudtestamentische tijd) is dat wij het grote voorrecht hebben dat de Heilige Geest is uitgestort en ons overvloedig wil bijstaan (in de oude bedeling werkte de Heilige Geest ook maar meer ten dele), als we Hem tenminste die ruimte geven.

← 7. Onze reactie...

→ 9. De lijn van het heil in Genesis

9. De lijn van het heil in Genesis

(als eerste aanvulling)

Inleiding

1. We zijn nu eigenlijk aan het eind gekomen van onze studie met betrekking tot de hoofdlijn van de Bijbel, die alles met de weg van de heilsgeschiedenis te maken heeft: die met betrekking tot het OT dus de voorbereidende weg tot Jezus Christus' daadwerkelijke verlossingswerk is en met betrekking tot het NT de uitwerking ervan naar de voltooiing.
2. We willen het heilshistorisch karakter van het OT voor wat betreft het Bijbelboek **Genesis *** nog wat uitwerken.

Hier zien we al belangrijke contouren zichtbaar worden.

1. Genesis is het eerste boek van de Bijbel en tegelijk het eerste van de vijf boeken van Mozes. Deze eerste vijf Bijbel-boeken worden wel de 'Pentateuch' (Grieks) genoemd: het vijfdelige (het woordje 'biblos', boek, moet er bij gedacht worden). In dit kader denken we ook aan het woord 'Thora' (Hebreeuws) wat je in het OT tegenkomt: wet, of beter: onderwijs. De Thora ziet in eerste instantie op de Pentateuch, of ook wel eens toegespitst op een gedeelte ervan, vergelijk [Joz. 8:31,32](#). En voor de duidelijkheid: het gaat daarbij niet slechts om regelgeving, maar om Gods instructie, Gods openbaring, van a tot z.

Ja, Gods instructie, Gods Thora, begint met de eerste vijf boeken van Mozes, maar is uitgedijld tot wat we nu kennen als 'de ganse (hele) Heilige Schrift bevattende al de Kanonieke Boeken van het Oude en Nieuwe Testament' (zie voorin in de Statenbijbel). Als bijvoorbeeld in [Psalm 1](#) sprake is van Gods 'wet', Gods Thora dus, dan gaat het niet alleen om de eerste vijf boeken van de Bijbel, maar om heel Gods openbaring van het eerste boek tot en met het laatste.

2. Terug naar het eerste boek van de Thora. Zoals de naam 'Genesis' (passende titel van het boek gegeven in de Griekse vertaling van het OT, de Septuaginta) aangeeft, gaat het eerste boek van Mozes, Genesis, over de wording, namelijk van de wereld. Het Bijbelboek vertelt ons over God als Schepper van al het bestaande, in het bijzonder van de mens.

Over de schepping van de mens dan lezen we in Genesis 1:

[Gen. 1:26](#):

- 'Laten **Wij** mensen maken': God is niet alleen Eén, ook Drié. De drie-enige God schept.
- '**Naar Ons beeld**': God schept mensen naar Zijn beeld in plaats van 'naar hun soort/aard', vs 21vv.. Dat wil zeggen: de mens is niet een bepaalde planten- of dier-soort ofzo, maar een apart schepsel dat op God lijkt!

N.B.: hij is niet God, maar is schepsel. Maar hij lijkt wel op God (vergelijk hij is niet God, maar is schepsel. Maar hij lijkt wel op God [Ps. 8](#))!

3. Hoe lijkt hij op God?
 - a. De mens heeft net als God: verstand, wil en gevoel (emoties) – beeld van God in ruimere zin.
 - b. Verder heeft mens net als God: kennis ([Kol. 3:10](#)), gerechtigheid en heiligheid ([Ef. 4:24](#)) – beeld van God in bijzondere zin.

c. Vervolgens is de mens net als God een sociaal wezen. God is niet alleen één Wezen, maar ook drie Personen, Die onderling gemeenschap oefenen. Dat zit ook in ons, de behoefte tot relatie, in de eerste plaats met God Zelf, dan ook met een ander mens. Vandaar in [Gen. 1:27](#): 'man(nelijk) en vrouw(elijk) schiep Hij hen'. Op de zesde dag schept God dus niet alleen een man (Adam), maar ook een vrouw (Eva). Over de wijze waarop God dit deed, wordt later, namelijk in Gen. 2, verteld!
Ook zien we hier de basis van het functioneren van de mens in een gemeente.

d. Doordat hij op God lijkt kan hij ook rentmeester zijn, [Gen. 1:28](#).

4. Wat een drama vond plaats toen de mens zondigde, toen is zijn beeld van God gebarsten. Oké, in zekere zin bleef hij het beeld van God houden, hij bleef mens met verstand en eigen wil en werd geen dier. Maar zijn bijzondere beeld van God viel in duigen.
Maar wat een **Evangelie**: God geeft Zijn Zoon, als Zoenoffer voor onze zonden. En door de wedergeboorte/herscheping komt het beeld van God weer tevoorschijn ([2Kor. 5:17](#)).

5. En dan is het tijd om te rusten: dag 7. Gods rust is: niet meer scheppen.

Deze rust gaat nog steeds door. Wel blijft God bezig met Zijn schepping, Hij houdt die in stand en regeert die (na de zondeval -> verlossing ervan uit macht van de zonde):

[Joh. 5:17](#).

6. Dus de 7e dag rust. Dit maakt God tot een instelling, een ritme voor de mens (en het dier trouwens): zes dagen werken, de zevende rust:

[Ex. 20:11](#).

7. De 7e dag bergt ook een belofte in zich. God rust op de zevende dag -> het werk is voltooid. Zo mag ook de mens, als beeldrager van God, voltooiing van zijn werk op aarde (cultuuropdracht) verwachten: de eeuwige sabbat(h) die aanstaande is.

8. Ja, helaas is de mens ongehoorzaam aan God. Maar God gaf Zijn Zoon; Die is wél gehoorzaam geweest en heeft tevens de straf voor de zonde van ons gedragen. Hij heeft de rust voor ons verworven en stond op de 1e dag van de week op. Vandaar dat we nu de 1e dag van de week als rustdag vieren. In verband dus met het volbrachte werk van de Heere Jezus Christus en Zijn opstanding op de eerste dag van de week.

II. 1. Waarom schept, en later herschept, God eigenlijk? We lezen

- in Op.4:11b: '(...) want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen'.
- en in Lk 2:14: 'Eer zij aan God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen'.
- verder in Op.4:11: 'U, bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen.
- en in Rom.11:36: 'Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen'.

Met andere woorden: waarom heeft God dus de wereld geschapen?

- omdat Hij er plezier in had.
- en: omdat Hij in ons plezier had (vergelijk [Spr. 8:31](#) en [Lk. 2:14](#)).
- verder: met de bedoeling dat wij Hem, vanwege Zijn schepping, zouden eren.

2. In Gen.3 lezen we over de val van de mens in zonde en daardoor in dood (ten diepste scheiding van God).

Maar, wat een zegen, vanaf Gen.3:15 begint God ook Zijn 'Masterplan' van verlossing door Zijn Zoon Jezus Christus te ontvouwen; Gen.3:15 is de eerste belofte hieromtrent:

Gen.3:15 (St.V., HSV):

III. 1. Gen.3:15 uitgetypt:

'En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen'.

We noemen dit de **moederbelofte**, dit is de moeder, de bron, van alle volgende heilsbeloften (beloften van redding).

Het Nageslacht (St.V. meer letterlijk: Zaad) van de vrouw is niemand anders dan Jezus Christus (vergelijk [Gal. 3:16](#)) en de belofte is dat Hij de satan (die in het paradijs gebruik maakt van de slang) aan het kruis zal verslaan ([Hbr. 2:14,15](#)) en Die hem definitief zal verslaan in de gebeurtenissen die naar de voleinding leiden.

2. Het Nageslacht van de vrouw Die Hem beslissend zal verslaan is dus de Heere Jezus Christus, maar eerder in de tijd, in het OT, zijn er gedeeltelijke overwinningen door personen die de Heere Jezus en Zijn overwinning **vooraf-schaduwden**. Deze personen zijn **typen van Jezus Christus** (zie hierover in [Studie 3](#) uit onze serie).

3. Voordat we een paar van deze 'typen' ter sprake brengen, nog dit:

Genesis traceert het begin van wat kan worden verwoord met: de **heilige linie**, dit is de heilige (= geheiligde) geslachtslijn die naar Jezus Christus leidt: vanaf Adam, via Seth, etc.; en dan Gods keus van Abraham en zijn nageslacht

([Gen. 12:3](#) en [22:18](#) [St.V, HSV],

[Mt. 1:1-17](#);

[Lk. 3:23-38](#)).

En nog dit, mooi in *ESV-Study Bible* opgemerkt, naar aanleiding van [Gen. 3:24](#):

Wanneer de Heere Jezus de weg tot/naar het eeuwige leven opent, wordt de blokkering van de weg tot het leven verwijderd.

De volgende verwijsteksten worden erbij genoemd:

[Joh. 14:6](#);

[Hbr. 10:19-22](#);

[Op. 22:2](#).

4. Oké, dan nu nog wat over de voorafschaduwingen, typen, van Christus:

Let op **Henochs** en **Noachs** levenswandel: die is met en voor God wat alles met een recht leven voor God te maken heeft, voortkomend uit het geloof in God en de beloofde komende Messias Jezus Christus, Gen.3:15.

Zie [Gen. 5:22](#); [6:8,9](#) en [7:1](#);

[Hbr. 11:5,7](#).

Deze levenswandel wijst voorruit naar de volkomen levenswandel met en voor God van de Heere Christus:

[Jes. 50:4b,5](#);

[Mt. 5:17](#) en [14:23](#);

[2Kor. 5:21](#)begin;

[Hbr. 7:26](#).

En dan: Henoch (evenals **Elia** trouwens) door God levend weggenomen en overgezet in het eeuwig leven ([Gen. 5:24](#); [Hbr. 11:5](#)), wijst voorruit naar de gelovigen die allen (met terugwerkende kracht ook Henoch zelf trouwens!) omwille van Jezus Christus eeuwig opstandings-leven van God ontvangen

([Rom. 8:11,19,23](#);

[1Thess. 4:16,17](#)).

5. De zondvloed beëindigde een hele wereld ([2Ptr. 2:5](#); [3:6](#)) -> voorafbeelding van het laatste oordeel dat de huidige hemelen en aarde beëindigt en een nieuwe wereld brengt ([Op. 21:1](#)). God redt hen fysiek die in de houten ark zijn gegaan, zó worden zij door God geestelijk gered die in Christus, de ware Ark, zijn gegaan ([Ef. 1:7,13](#)).
 6. Het verbond met Abraham (en de verbondsvernieuwingen) is een voorafschaduw van het Nieuwe verbond gefundeerd in Jezus Christus' offer aan het kruis ([Mt. 26:28](#); [Rom. 3:25,26](#); [1Kor. 11:25](#)).
 7. Gods belofte in [Gen. 12:7a](#) heeft een 'korte-afstands'-vervulling als Israël onder Jozua het land Kanaän inneemt ([Joz. 21:43](#); zie [1Kon. 4:21](#)).

Dieper heeft Abrahams Nageslacht alles met Christus te maken ([Gal. 3:16](#)), Wiens heerschappij de hele wereld omvat ([Mt. 28:18](#) en [Hbr. 2:14](#)). Het land Kanaän voorafbeeldt (geeft een voorafbeelding van) de eeuwige erfenis van de wereld in Christus ([Hbr. 4:1-11](#); en [11:10,13-16](#)).

In Christus zijn de gelovigen het nageslacht van Abraham ([Rom. 4:11,12](#); [Gal. 3:7,29](#)).
 8. Melchizedek, koning-priester, in [Gen. 14:18](#) voorafbeeldt Christus' priesterschap ([Hbr.7](#)).
 9. Jozef in zijn vernedering en verhoging voorafschaduw Christus, de uiteindelijke Verlosser in Zijn lijden en verheerlijking. Is direct verbonden met Jozef in zijn redding van zijn familie ([Gen. 45:5-8](#)) als type van Jezus in Zijn redding van de Zijnen; en Jozef in zijn verzorging ([45:9-11](#)) als type van Jezus als Heer in Zijn zorg en leiding.
 10. En zelfs (de veranderde) Juda, waaruit David en uiteindelijk de grote David (naar Zijn mens-zijn) zullen geboren worden, is in zijn borg stellen voor Benjamin (namelijk in zijn pleiten voor Benjamin en voorgestelde plaatsvervanging, [Gen. 44:18-34](#)) type van Christus.
- (De inhoud van punt III.-9 en -10 kwamen (ook) in [Studie 3](#) aan de orde).

*) Met betrekking tot de andere OT-Bijbelboeken verwijs ik hiervoor (summierder uitgewerkt) naar de (losse) bijlage *Overview Bijbelboeken van het Oude Testament*.

← 8. OT-voorschriften en toepassing nu

→ 10. Loflied op de heerlijkheid van Sion

10. Loflied op de heerlijkheid van Sion – Psalm 87 (2e aanvulling)

(als tweede aanvulling)

Inleiding

1. Wat is het goed om naast het dagelijks lezen en mediteren van gedeeltes van Gods Woord, ook Bijbel-verzen (-gedeeltes) te memoriseren en daar als het ware je geestelijk reservoir mee te vullen, wat de Heilige Geest op de juiste tijden en gelegenheden tevoorschijn kan halen om te gebruiken, bijvoorbeeld in het gebed om op te pleiten.
2. Zo ben ik ook begonnen Psalm 87, stapje voor stapje, te memoriseren. Waarom ook deze Psalm? Omdat in deze Psalm, OT-psalm dus, zo duidelijk wordt geprofeteerd en beloofd dat niet alleen gelovigen uit de Joden, maar ook gelovigen uit de heidenen, als ik, worden opgenomen in de gemeente van Christus.
3. In deze studie staat deze Psalm centraal. Misschien goed nu eerst de psalm zelf te lezen: Ps. 87.
(vergelijk de Psalmen 2; 84; 122 en 132;
[Gal. 4:26](#) (met Kanttekeningen!);
[Hbr. 12:22](#);
[Op. 3:12](#)).

Thema:

| Loflied op de heerlijkheid van Sion.

Drie gedachten:

- I Wat Sion is;
- II Wie in Sion wonen;
- III Wat de vreugde in Sion is.

- I. 1. Concrete auteur: onbekend. We kunnen vers 1a vertalen met: *van of voor* de zonen van Korach: dit is respectievelijk door de kinderen van Korach gedicht of aan hen opgedragen om te zingen. Deze nakomelingen van Levi via Korach waren de poortwachters en muzikanten in de tempel te Jeruzalem
([1Kron. 6:22](#); [9:17-32](#); [26:1](#);
zie/vergelijk de Psalmen 42-49; 84; 85; 87 en 88).

Gelegenheid van dichten: ook onbekend.

2. a. 'Sion' staat centraal in de Psalm. Wat is Sion?

Sion kan in de Bijbel aanduiden de berg Sion, [Ps. 125:1](#). Maar hier is het de [Ps. 51:20](#) (vergelijk [135:21](#); [147:12](#)).

- b. En in onze Psalm lezen we in vs2: [Ps. 87:2](#).

Dus Sion, of Jeruzalem, is de bijzondere woonplaats van God. Alleen zij heeft recht op de ere-naam: Stad van God, [vs 3b](#).

- c. We weten overigens niet zeker wat het woord 'Sion' betekent...

3. We gaan terug naar vs 1. We lezen in vs1b: [vs 1b](#).

'Zijn': dat is Sion dus, zou je zeggen, want daar gaat het in de Psalm vooral over. Maar dan wisselt 'zijn' (mannelijk), [vs 1b](#), met 'haar' (vrouwelijk), [vs 5b](#). 'Haar' slaat terug op Sion, zien we in vs5, dan zou met 'zijn' de tempel bedoeld kunnen zijn (zie Kanttekening bij de St.V.), de kern of het hart of de binnen-cirkel van Sion.

De tempel was gebouwd op de berg Moria, [2Kron. 3:1](#) (zie Kanttekening), waaraan de berg Sion lag.

'Heilige bergen' (bergen der heiligheid): door God afgezonderde bergen, namelijk Moria en Sion. Later gaat de naam Sion over op de hele stad Jeruzalem, ik bedoel: Jeruzalem wordt dan ook Sion genoemd. Zien we in de psalm dus ook.

Bij de 'heilige bergen' gaat het om het fundament van Sion naar zijn binnen- en buiten-cirkel:

→ 'Heilig': door God afgezonderd voor een speciaal doel, speciaal aan Hem toegewijd;

→ 'bergen' duidt op sterkte en grootheid, het meervoud versterkt het nog (vergelijk [Ps. 125:1,2](#)).

Deze heilige bergen wijzen naar:

→ de heilige, heerlijke, uitverkiezende God en Zijn heilig Kind Jezus Christus ([Hnd. 4:27,28](#); [Ps. 2:6,7](#));

→ en ermee verbonden: naar Zijn heilig heilsplan waarin God dit heeft uitgedacht;

→ en naar Zijn Heilig Woord, waarin Hij Zichzelf en Zijn heilsplan openbaart.

Nou, de heilige stad, Jeruzalem, in zijn buiten en binnen-cirkel, op deze heilige bergen gefundeerd, is (dus) een afspiegeling van de heilige, heerlijke God en Zijn verkiezend handelen

(vergelijk [Ps. 125:1,2](#);

[Jes. 43:1,15](#);

[Hbr. 11:10](#);

en vergelijk [Mt. 7:24](#)).

4. Vs2 voegt toe, lezen we al:

[vs 2](#):

Met 'Jakob' is dus bedoeld: Israël.

5. In vs3 lezen we dan ('sela' kan de rol van 'zie' vervullen, dus: let op):

[vs 3](#).

In OT-tijd heeft dat alles te maken met dat God daar woont, in het bijzonder in de tempel, het hart dus van Jeruzalem, daar waar de offerdienst plaatsvindt.

6. Maar dit zijn nog maar de schaduwen, de 'heerlijke dingen' gaan verder. Heeft ook met [vs 4](#)

te maken, waar we zo over zullen spreken. Maar fundamenteler: Tempel en Jeruzalem wijzen heen naar de Heere Jezus Christus en vervolgens naar hen die in Christus zijn, ja nog verder:

→ De Heere Jezus:

[Joh. 2:19-21](#):

Het gaat hier om de Heere Jezus Die de tempel is, Zijn dood voor de zonden en Zijn opstanding.

→ De gemeente, elke gelovige, die met Hem verbonden is, Zijn bruid, gekocht met Zijn bloed. We lezen:

[1Petr. 2:9](#).

→ De gemeentesamenkomsten, in het bijzonder die op de eerste dag van de week, de dag vd Heere, waar God en de Heere Jezus op een bijzondere manier aanwezig zijn ([Mt. 18:20](#)).

→ De volle openbaring van de stad Gods, het nieuwe Jeruzalem en haar bewoners waar we van lezen in [Op. 21:9 – 22:5](#).

7. Toepassing:

Zien we voor ogen het heerlijke van Sion, Jeruzalem, de stad v God?

II. 1. Maar nu een stap verder, wat ook met Sions heerlijkheid te maken heeft.

Wie wonen er?

In het OT was dit, door Gods soevereine genade, exclusief voorbehouden aan het Joodse volk, waarvan de ware Joden, de gelovige Joden, de eigenlijke inwoners waren, namelijk niet alleen van het letterlijke Jeruzalem, ook van het geestelijke Jeruzalem, de OT-gemeente van de Heere Jezus.

2. Daar waren echter al eerstelingen van gelovige heidenen als de Kanaänitische Rachab en de Moabitische Ruth die in het (ware) Joodse volk werden opgenomen.

3. Maar dit is nog maar het begin. In vs4-6 voorzegt en belooft de Heere (NB: let op drie keer wordt in de verzen de boodschap eigenlijk herhaald -> wijst op sterke nadruk):

[vs 4-6](#).

Hier gaan we, opnieuw onder Gods soevereine genade en leiding, de Nieuwtestamentische tijd binnen, de tijd na Christus' komst.

De Heere zal ook voor 'heidene' (niet-Joden), zelfs voor grote vijanden van Israël als Rahab, een bijnaam voor Egypte

(zo ook genoemd in [Ps. 89:11](#); [Jes. 30:7](#); [51:9](#)),

en Babel, maar ook Filistijn etc., Zijn poorten openzetten (vergelijk [Jes. 19 – 21](#)).

'Tyriër': uit Tyrus, ten noorden van Israël, een rijke handelsstad.

'Cusjiet': mogelijk Ethiopiër, maar mogelijk ook Nubiër gelegen half ten zuiden van Egypte en half ten zuid-westen van Israël; Ethiopië en Nubië zijn niet hetzelfde.

N.B.: je kunt zeggen dat genoemde machten min of meer de vier wind-streken vertegenwoordigen, zeg maar: alle volken. Dan moeten we denken aan wat de Heere Jezus zegt in Mattheüs:

[Mt. 24:14](#); [28:19](#) [Mk. 16:15v](#).

Let er trouwens op hoe sterk is uitgedrukt wat staat in [vs 4a](#) van onze Psalm:

'Mij kennen' -> dat is een intieme-relatie met Hem hebben!

4. 'Sion' staat dus voor de gemeente van Jezus Christus, oftewel de kerk. En niet alleen Jood, ook niet-Jood zal er wonen. De apostel Paulus zegt in Romeinen 1:

[Rom. 1:16](#).

En in Efeze lezen we:

[Ef. 2:11-14](#); [18-22](#) (vs11-22).

De Kanttekeningen bij '*fundament der apostelen en profeten*' leggen mooi (in oud-Nederlands) uit:

'Dat is, de leer der apostelen en der profeten, zo des Ouden als des Nieuwen Testaments, gelijk daarom de namen der twaalf apostelen op de twaalf fundamenten van het hemelse Jeruzalem worden gesteld, [Op. 21:14](#).'

(vergelijk:

[Jes. 28:16](#);

[Mt. 16:18](#);

[1Kor. 3:10](#).

5. In het OT was dit nog veelszins een verborgenheid (verhuld, gemaskeerd), [Ef. 3:3](#).

Maar in Psalm 87 beginnen de contouren ervan toch al behoorlijk zichtbaar te worden. In het NT echter veel duidelijker en uitgewerkter. Daarom kan de apostel Paulus zeggen in Efeze 3:

[Ef. 3:5,6](#).

6. In [vs 5b](#) van Ps.87 lezen we nog dat de Heere haar bevestigen zal. In Mattheüs 16 zien we dat de Heere Jezus zegt:

[Mt. 16:18](#).

En in Hbr.13 lezen we:

[Hbr. 13:5b](#).

7. Toepassing:

Bent u ook door genade ingeschreven van de stad Gods? Bent u door het geloof in de Heere Jezus Christus, de ware Tempel, ingelijfd, overgegaan uit de macht van de duisternis in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde, [Kol. 1:13](#)?

In Hem hebben wij de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden,

[Kol. 1:14](#).

Johannes 1 zegt:

[Joh. 1:12,13](#) ([Joh. 3:1-16](#)).

III. 1. De Psalm eindigt met [vs 7](#) over de vreugde die er in Sion, de heilige stad, te vinden is.

We lezen vs7:

'Bronnen', St.V.: 'fonteynen': Stroom van heil: vergeving van zonden door het bloed van Jezus, eeuwig leven met en voor God, God Die onze Herder-Vader is en ons wil leiden door Zijn Woord en Geest en ons alles wil geven wat wij nodig hebben ([Rom. 8:32](#)). En straks de volkomen vreugde waarvan we lezen in [Rom. 8:17vv](#).

2. Ik moet denken aan [Ps. 100](#) (vergelijk [Ps. 70:5](#)).

3. Toepassing:

- Bent u zo iemand die door Gods genade dit mee kan zingen?
- En ermee verbonden iemand die Hem op grond van goedheid en goedertierenheid met blijdschap dient?
- Kunnen de mensen dat merken?
- En gaan we met vreugde Zijn poorten binnen in ons persoonlijk en gezamenlijk zoeken van Hem?

Slot

1. En straks als de Heere Jezus terugkomt, komt er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarop gerechtigheid zal zijn ([2Ptr. 3:13](#)), waar we, iedere gelovige, Hem volmaakt zullen mogen dienen. Een nieuwe aarde met een nieuw Jeruzalem dat de hele aarde zal omvatten (Openbaring 21).

We lezen: [Op. 21:1-3,7](#).

Een volk bestaande uit representanten uit alle volken: Jood, Egyptenaar, Arabiër, Palestijn, Nederlander, Fries, Serviër, Rom (zigeuner), etcetera.

2. En we lezen verder vanaf vers 22: [vs 22-27](#).

← 9. De lijn van het heil in Genesis

→ 11. Teken van Gods Koninkrijk

11. Teken van Gods Koninkrijk vanuit Lukas 17:11-19

(als derde aanvulling)

Nog een derde aanvulling die ook alles met de Gouden draad te maken heeft. Nadat in de eerste en tweede aanvulling respectievelijk Genesis en Psalm 87 aan de orde kwamen, nu een gedeelte uit het boek Lukas. We lezen uit Lukas: [Lk. 17:11-19](#).

Inleiding

1. Als met de komst van de Heere Jezus Christus het Koninkrijk van God zich op aarde een weg baant, gebeuren er grote en wonderlijke dingen:

→ Het Evangelie wordt verkondigd, waarbij verklaard wordt dat degene zalig is die aan de Heere Jezus 'geen aanstoot neemt'

(vergelijk [Mk. 6:3](#); [Joh. 6:41,52,66](#)
[Mt. 4:17,23](#); [11:5,6](#) (vergelijk [Mk. 1:15](#); [Hnd. 2:38-41](#)).

Over 'armen', [11:5 slot](#), gesproken:

dat zijn veelal ook wel letterlijke armen (onaanzienlijk, invloedrijk; vergelijk [1Kor. 1:26](#)), maar bedoeld is:

zij die geestelijk arm zijn, zondig en schuldig. Het Evangelie wordt aan alle mensen die voor de hand komen verkondigd, maar in het bijzonder aan zondaren.

Dat klinkt wat gek. Toch lezen we in [Mt. 9:13](#) dat de Heere Jezus voor hen is gekomen om hen te roepen tot bekering. Natuurlijk zijn in principe alle mensen zondaar, maar willen dat verdrietig genoeg nogal vaak niet erkennen en God om vergeving vragen omwille van Zijn Zoon.

De Kanttekeningen noemen bij Jezus' Evangelie-verkondiging aan de armen [Jes. 61:1](#) waarop de Heere Jezus hier inderdaad ziet.

(vergelijk [Mt. 5:3](#)).

→ Naast de verkondiging van het Evangelie zien we als tekenen dat zieken worden genezen en zelfs doden worden opgewekt. Ook dit is in Jesaja te vinden, namelijk dat dit door de Messias zou worden gedaan:

[Jes. 35:5](#).

→ Wat we ook zien is dat demonen (duivelen, boze geesten) worden uitgeworpen:

[Mt. 12:22,28](#).

We lezen hier expliciet: dan is het Koninkrijk van God bij u gekomen.

2. Het heeft paradijselijke trekken! En inderdaad, het doet ons denken aan de tijd van Gods schepping vóór de zondeval: gaaf en goed. We lezen in Genesis 1:

[Gen. 1:31a](#).

Zó was het door God bedoeld!

Door de zonde is de klad er in gekomen. De mens verlaat God, gevolgd door alle ellende, ziekte, dood, etcetera.

Maar, wat een zegen, God laat niet varen het werk van Zijn handen en bij het komen van Zijn Koninkrijk, wat alles met Koning Jezus en het kruis te maken heeft, werkt God terug naar Zijn oorspronkelijk doel. Het 'complot' uit Genesis 3 wordt ontbonden (voorzegd in [vers 15](#): de eerste Evangelie-belofte), vergeving van zonde vindt plaats, pijn en moeite verdwijnen, oorlogen houden op, honger stopt.

Dat wil zeggen: in beginsel; we leven nog in een gebroken wereld, het Koninkrijk van God is nog strijdend in en met de wereld die we droevig ook in ons hart tegenkomen (strijdende kerk); maar we zien de tekenen van het Koninkrijk schitteren: Jezus Die vergeeft, Jezus Die geneest, Jezus Die spijzigt.

Voor ons oog licht op het kruishout van Golgotha met onze Zaligmaker gekruisigd, waardoor dit is verworven: vergeving van zonden, met eraan gekoppeld nieuw leven met God dat zich ook over alle vlakken van het leven uitbreidt!

3. De tijd van de voleinding nadert. Geen kwaad zal er meer zijn op Gods heilige berg en God zal de tranen van onze ogen afwissen
([Jes. 11:9](#)
[vergelijk Psalm 87, [studie 10](#)];
[Op. 21:4](#)).

Maar nu al zien we de tekenen; en zo zitten we midden in ons Bijbelgedeelte.

Thema:

| Teken van Gods Koninkrijk.

We zien:

- | I De genezing van de tien;
- | II De dank van de één.

I. De genezing van de tien

1. We lezen [Lk. 17:17a](#).

Het antwoord is: jazeker, we lezen het in vers 14:
[vs 14b](#).

Zijn dit geen tekenen van Gods Koninkrijk? Tien tekenen!

De tekenen van het rijk, tekenen van een herstelde aarde slaan zelfs dwars door muren heen: er worden Joden genezen, maar ook een Samaritaan, een heiden
(vergelijk [Ef. 2:14](#)).

2. 'Zijn niet de tien gereinigd'? Jazeker, wat een zegeningen van God!
Reden om op ons in te laten werken. Maar ook: wat te denken bijvoorbeeld van zegeningen waarvan we lezen in 1Timotheüs 6:
[1Tim. 6:8](#).
3. Maar zegt u: het is niet alles zegening wat de klok slaat. Wat een teleurstellingen, pijn en onzekerheden in mijn leven: persoonlijk, in familie-verband, in werksfeer, omgeving, zelfs in mijn kerkelijke gemeente...
En toch, open je ogen, zag je ook iets van Gods zorg in je leven?
4. En nu attentie: al deze dingen waren toch niet vanzelfsprekend, toch niet verdiend? Het waren toch goede gaven van God, op grond van Gods liefde tot ons in Christus Jezus? Oftewel: tekenen van Gods Koninkrijk.
Zó zien we het in het goede licht, verbonden met God en Zijn genade: God gaf met Jezus Christus, met de vergeving, met het herstel in Hem ook al deze zorg. De Heiland heeft ervoor betaald.

Zoals het oud-reformatorische maar steeds geestelijk actuele Avondmaalsformulier ook aangeeft:

'De Heere Jezus is op het vloekhout van/door God verlaten geweest, opdat wij, iedere Christ-gelovige, tot God zouden genomen, en nimmermeer van Hem verlaten worden'

(zie [Hbr. 13:5b](#);
[Dt. 31:6,8](#);
[Joz. 1:5](#);
[1Kron. 28:20](#);
[Hbr. 13:5b](#)).

5. De Heere Jezus opent zó het paradijs voor ons: het Koninkrijk is reeds gekomen en het komt. En als tekenen worden de 10 melaatsen gereinigd, geeft God ons dagelijks brood, ja alle dingen die we nodig hebben.

II. De dank van de één

1. Terug naar de geschiedenis van de 10 melaatsen. Tien melaatsen roepen Jezus aan om ontferming. De Heere gaat er op in en stuurt hen naar de priesters om zich te laten (her-)keuren of genezing was opgetreden en ze uit hun afzondering de toegang tot de gemeenschap kunnen terug krijgen.

Op Jezus' woord gaan ze op weg. En dan gebeurt het wonder:

[Lk. 17:14b.](#)

2. Dolblij komen ze bij de priesters. En dan... naar huis, natuurlijk. Naar ouders, broers en zusters, vrouwen en kinderen, naar hun nieuwe carrière...
Maar één komt tot inkeer. Zijn huis en gezin trekken, zijn nieuwe vooruitzichten, maar er is Eén Die nog meer trekt. We lezen:

[vs 15,16.](#)

Hier zien we het grote verschil tussen de 'negen anderen' (vs17) en die ene ([vs 15,16](#)). Alle tien zijn ontzettend blij. Maar: de ene is blij verbonden met dankbaarheid. En dankbaarheid zoekt naar een dank-adres. Hij is vol dank en dat moet hij kwijt bij de Genezer, bij de Heere van het Koninkrijk. Dank aan God, dank aan Zijn Zoon!

3. Hierin openbaart zich zijn geloof, zijn geloof in de Heere Jezus, zijn innerlijke gebondenheid aan de Heere. Geloven is namelijk altijd ook antwoorden, terugkeren, danken. Teken van het Koninkrijk!

In vers 19 lezen we dan ook:

[vs 19.](#)

'Uw geloof': deze ene was gaan geloven in de Heere Jezus, nam Hem aan als zijn Redder en Heer(e). Met de negen was hij gereinigd, maar meer, dieper, hij was ook behouden: gereinigd, verlost, gered, zalig gemaakt van zijn zonden en van het eeuwig verderf tot het eeuwige leven.

'Ga heen': hij mocht nu in verbondenheid aan zijn Heere en Heiland zijn weg gaan.

4. Dankbaarheid – gegrond op het geloof – lijkt echter een schaars goedje te zijn: één van de tien komt terug. En wie komt terug?

[vs 16b.](#)

We zien het met verbazing: Ja,

1. slechts één komt terug, en

2. niet een Jood, maar een 'vreemdeling', een niet-Jood. Niet een 'kerkelijke' persoon, maar een 'on-kerkelijke'...

5. Toepassing:

Dat mag ons tot nadenken zetten...

Slot

1. We hebben gezien dat ons danken vóór alles met geloof te maken heeft, de geloofsband aan God en de Heere Jezus.
2. God geeft Zijn Zoon voor onze zonden, om ons daarvan te reinigen ([Rom. 8:32a](#); [Mt. 1:21](#)).

Hébben we ons voor het eerst en steeds opnieuw door Hem laten reinigen, wat we op het gebed omwille van de Heere Jezus mogen vragen, overeenkomstig [Lk. 17:13](#)?

Dan zijn we blij – natuurlijk –, maar toch ook méér: we gaan Hem danken. We hebben dan de belangrijkste dankstof die er maar is, voor nu en altijd!!

3. En dan komt ook de andere dankstof: God zal ons ook met Zijn Zoon álle dingen schenken ([Rom. 8:32b](#)), dit is alle dingen schenken die we nodig hebben, op het gebed. Naar ziel allereerst. Maar toch ook naar lichaam: 'Geef ons heden ons dagelijks brood (dit is elementaire levensbehoeften, dingen die we echt nodig hebben)'.

Wat een zegeningen, tekenen van Gods koninkrijk!
Ook dat maakt ons blij en...: we gaan Hem danken.

4. En als we zelf door genade het Reinigings-, Zegen- en Dank-adres hebben mogen vinden, dan willen we dat toch proberen te delen met anderen die op onze weg komen. En zijn dat dan ook niet tekenen van Gods Koninkrijk?

5. Aan Hem en aan de Heere Jezus Christus alle lof en dank!

← 10. Loflied op de heerlijkheid van Sion